Ազգ
Azg

31 ՄԱՐՏ 2005 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 56 (3222)

Նավթային կարտելը հօգուտ Ադրբեջանի

«Վաշինգտոն թայմս» թերթը, որը Մ. Նահանգների առավել պահպանողական շրջանակների խոսափողն է եւ հրատարակվում է մունիների աջակցությամբ, մարտի 28-ին հրատարակել է Ռոբ Սոբհանիի բացորոշ ադրբեջանամետ հոդվածը: Վերջինիս կողմնակալ մոտեցման պատճառը դժվար չէ հասկանալ, եթե նկատի ունենանք, որ հոդվածագիրը նախագահն է «Կասպիական էներջի կոնսալտինգ» կազմակերպության, որը նաեւ ադրբեջանական նավթի շահագործողն է:

«Չարիքի մի պահեստարան» վերնագրով հոդվածում, միակողմանի ներկայացնելով ղարաբաղյան հակամարտության պատճառներն ու ողջ ընթացքը, Սոբհանին փաստորեն կոչ է անում Բուշի իշխանությանը վճռականորեն դեմ դնել Կոնգրեսի՝ իր կարծիքով հայամետ դիրքորոշմանը եւ լուծել ղարաբաղյան հակամարտությունը հօգուտ ադրբեջանցիների՝ «գրավյալ հողերից» վտարելով հայկական ուժերին եւ Ադրբեջանի գերիշխանությունը հաստատելով Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում: Նա առաջարկում է նաեւ նշյալ տարածքներում տեղադրել ՆԱՏՕ-ի ուժերը, որպեսզի, ինչպես ինքն է ասում, տարածաշրջանը զերծ մնա «հանցագործ տարրերի մանիպուլյացիաներից, որոնց նպատակն է վնաս հասցնել Ամերիկային»

«Լեռնային Ղարաբաղը յուրահատուկ դեպք է»

ԵԱՀԿ գործող նախագահն ավելի վաղ ԼՂ-ն համարել էր «վիճելի տարածք»

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Սլովենիայի արտգործնախարար Դիմիտրի Ռուպելը կարծում է, որ Լեռնային Ղարաբաղն «առանձնահատուկ, յուրահատուկ դեպք է»: ԵԱՀԿ գործող նախագահն անհրաժեշտ չի համարում ղարաբաղյան հակամարտությունը համեմատել «այլ սառեցված հակամարտությունների հետ, որը փորձում է ԵԱՀԿ-ն կարգավորել կամ լուծել»:

2005 թ. մարտի 4-ին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի իր ելույթում Ռուպելը Լեռնային Ղարաբաղը որակել էր «վիճելի տարածք», մինչդեռ, անդրադառնալով Մերձդնեստրի, Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի խնդիրներին, նկատել էր, որ դրանք պետք է լուծվեն համապատասխանաբար Մերձդնեստրի եւ Վրաստանի տարածքային ամբողջականության սահմաններում:

Ավելի վաղ՝ 2002 թ. դեկտեմբերին ղարաբաղյան հակամարտությունն ԱՊՀ տարածքում առկա սառեցված մյուս հակամարտություններից հստակ տարանջատել էր ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկյան նախկին համանախագահ Ռուդոլֆ Պերինան:

2005 թ. փետրվարի 19-ին Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Էվանսն ամերիկահայերի հետ հանդիպման ընթացքում հայտարարել էր, որ «Լեռնային Ղարաբաղը չի կարող վերադարձվել Ադրբեջանի կազմ, քանի որ դա կլինի աղետ»:

Տես էջ 2

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԼՍՈՒՄՆԵՐ

«Ղարաբաղյան խնդրի լուծումը երկու կողմերի համար էլ ցավոտ է լինելու»

Վստահ է Սերժ Սարգսյանը

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Խնդրի լուծումը երկու կողմերի համար էլ ցավոտ է լինելու, քանի որ անցավ զիջում չի լինում: Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորումը հնարավոր է միայն խաղաղ ճանապարհով եւ փոխզիջման հիմքով»,

երեկ խորհրդարանական լսումների ժամանակ հայտարարեց ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը: Նա փաստեց, որ Հայաստանը մինչ օրս Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը չճանաչելով արդեն իսկ կատարել է առաջին սկզբունքային զիջումը, որը նաեւ Մինսկի խմբի շրջանակներում խնդրի խաղաղ կարգավորման գործընթացին սատարելու բարի կամքի դրսեւորում է: Ու չնայած ԼՂ անկախության հռչակման եւ՛ գործընթացը, եւ՛ իրավական հիմքերն ամուր են ու անթերի, ինչպես հավաստեց ԼՂ արտաքին գործերի նախարար Արման Մելիքյանը եւ մինչ այդ փաստել էր նաեւ Սերժ Սարգսյանը, այնուամենայնիվ, որպես երկրորդ զիջում հայկական կողմը կարող է համաձայնել նախկին ԼՂԻՄ բնակչության շրջանում նրա ներկայիս բնակության վայրերում անցկացնել երկրորդ լրացուցիչ հանրաքվե: Այս համաձայնությունը, Սերժ Սարգսյանի հավաստմամբ, հայկական կողմը հիմնում է ՆԱՏՕ ԽՎ նախագահ Լելուշի հրապարակած համաժեք առաջարկության վրա: Այս զիջման առումով նախարարը հիշեցրեց ԵԽ ԽՎ հունվարյան բանաձեւի տեղ գտած այն սկզբունքը, որ պետությունից տարածքների անջատումը կամ անցկացումը պետք է իրականացվի այդ տարածքում բնակվող ժողովրդի կամքի արտահայտության միջոցով:

Տես էջ 2

«Ֆիլիպ Մորիսը» 17,1 մլն դոլար տուգանք կվճարի 72-ամյա ամերիկուհուն

Նյու Յորքի դատարանը «Ֆիլիպ Մորիս» ծխախոտային ընկերությանը պարտավորեցրել է 17,1 մլն դոլար տուգանք վճարել ծխելուց առողջությունը կորցրած 72-ամյա ամերիկուհի Նորմա Ռոուզին: Այդ կինը պնդում է, թե իր հիվանդությունները՝ թոքերի քաղցկեղը եւ ջղաբանական խանգարումները, կապված են հենց ծխելու հետ:

CNN հեռուստաընկերության տվյալներով, Ռոուզը ծխել է սկսել պատանության տարիներին եւ վնասակար սովորությունից կարողացել է ազատվել միայն 1993 թ.: Այս տարվա մարտի 18-ին նա, ըստ իր հայցերից մեկի, արդեն 3,4 միլիոնանոց փոխհատուցում էր ստացել «Ամերիքըն տոբակո» եւ «Ֆիլիպ Մորիս» ընկերություններից: Երկու ընկերությունները հավասարապես կիսելու են իրենց վճարելիք փոխհատուցումը: Նոր դատավճռի համաձայն, «Ֆիլիպ Մորիսն» ստիպված կլինի վճարել հավելյալ տուգանք:

Վերջին դատավճիռը զայրացրել է «Ֆիլիպ Մորիսի» ղեկավարությանը: Որոշված է վճիռը բողոքարկել գանգատարկման դատարանում: Բառացիորեն անցյալ շաբաթ ԱՄՆ գերագույն դատարանը մերժել էր ընկերության գանգատարկումը մեկ ուրիշ գործի առթիվ, որով պահանջվում է 16 մլն դոլար վճարել Սան Ֆրանցիսկոյի մի բնակչուհու:

Ավելի վաղ՝ 2001 թ. «Ֆիլիպ Մորիսն» ավելի քան 3 մլրդ դոլար տուգանք էր վճարել ծխող Ռիչարդ Բոուքենին: Սա մասնավոր անձին կատարված խոշորագույն վճարումն է ծխախոտային ընկերության ամբողջ պատմության մեջ:

Սա ծխախոտային տուգանքի եւս մեկ դեպք: 2005 թ. փետրվարին դատարանը «Բրաուն էնդ Ուիլյամսոն տոբակո» ընկերությանը պարտավորեցրեց 22 մլն դոլար վճարել 73 տարեկանում թոքերի ու սրտի հիվանդություններից մահացած այն կնոջ ազգականներին, որը 58 տարի ծխել էր ընկերության գլանակները:

1999 թվականից մինչ օրս ծխախոտային ընկերությունները 28 մլրդ դոլար տուգանք են վճարել հօգուտ 10 հայցվորների: Ֆիրմաների գանգատարկումներից հետո տուգանքների չափերը մեծ մասամբ կրճատվել են: Ամենախոշոր գումարի հայցը ներկայացրել էին Ֆլորիդայի նահանգի կես միլիոն բնակիչներ, 300 միլիարդանոց փոխհատուցում պահանջելով ծխախոտի առաջացրած հիվանդությունների բուժման ծախսերի դիմաց:

Պ. Ք.

Ֆիլիպ Կիրկորովի համերգը չի կայանա

«Երկիր Մեդիա» հեռուստատեսությանը հղում անելով, էլեկտրոնային տարբեր լրատվամիջոցներ երեկ երեկոյան տարածեցին Երեւանում Ֆիլիպ Կիրկորովի համերգի տապալման լուրը: Երեւանի քաղաքապետարանում այս մասին երեկ նախընտրել էին լռել, հավանաբար այսօր հրավիրած մամլո ասուլիսի պատճառով: «Երկիր Մեդիա» հեռուստատեսությունից տեղեկացանք, որ Կիրկորովի «հրաժարականի» մասին իրենց հայտնել են համերգի կազմակերպիչ «Մանուկյան» ընկերությունից, որի ղեկավարներն այսօր ասուլիս են հրավիրել «Փակագիծ» ակումբում:

Երուսաղեմում կանցկացվի Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված սիմպոզիում

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երուսաղեմի «Վան Լեեր» ինստիտուտը ապրիլի 7-ին կհյուրընկալի Հայոց ցեղասպանության թեմայով հատուկ սիմպոզիում՝ «Ցեղասպանությունը 20-րդ դարում. 90 տարի Հայոց ցեղասպանությունից անց» խորագրով: Ճանաչված պատմաբանները եւ ցեղասպանագետները սիմպոզիումին կներկայացնեն զեկույցներ եւ կքննարկեն Հայոց ցեղասպանության գլխավոր ասպեկտները, ինչպես նաեւ դրանց դերը Իսրայելի եւ հրեաների համար այսօր: Մասնավորապես, «Հայոց ցեղասպանությունը. անցյալ եւ ներկա» թեմայով զեկույց կներկայացնի Երուսաղեմի Եբրայական համալսարանի պրոֆեսոր Եհուդա Բաուերը, Փարիզի համալսարանից դոկտոր Կլոդ Մութաֆյանը՝ «Պատմական հեռանկարներ. Հայոց ցեղասպանությունից 90 տարի անց», Լոնդոնի «Կոմիտաս» հաստատությունից Արա Սարաֆյանը՝ «Սիոնիստները եւ Հայոց ցեղասպանությունը», Բար Իլան համալսարանի պրոֆեսոր Յաիր Ավրոնը՝ «Ցեղասպանությունը եւ Հոլոքոստը. հայկական տեսակետ», Երուսաղեմի Եբրայական համալսարանի դոկտոր Ամոս Գոլդբերգը՝ «Մոռացության կապանքները. Հայոց ցեղասպանությունը եւ Իսրայելը»: Սիմպոզիումի առաջին նիստը կանցկացվի անգլերեն եւ ֆրանսերեն լեզուներով, երկրորդը՝ եբրայերեն:

Դոլարը եվրոյի, իենի եւ ռուբլու նկատմամբ արժեւորվել է 4 տոկոսով

Նույն ժամանակահատվածում Հայաստանում արժեզրկվել են եւ՛ դոլարը, եւ՛ եվրոն, եւ՛ ռուբլին

Ռոյթեր գործակալության հաղորդագրության համաձայն, երեկ միջազգային ֆինանսական շուկաներում դոլարը պահպանել է իր դիրքերը: Վերջին երկու շաբաթում ամերիկյան արժույթը 4 տոկոսով արժեւորվել է եվրոյի եւ ճապոնական իենի նկատմամբ: Երեկ օրվա ընթացքում 1 եվրոյի դիմաց միջազգային շուկաներում վճարում էին 1.2944 դոլար:

Հայաստանում վերջին 2 շաբաթում հետեւողականորեն հայկական դրամի նկատմամբ արժեզրկվում են մեր հանրապետությունում ամենագործածական տարադրամի 3 հիմնական միավորները՝ դոլարը, ռուբլին եւ եվրոն: Եթե մարտի 15-ին Կենտրոնական բանկը 1 դոլարի նկատմամբ հաշվարկային կուրս էր սահմանել 469.06 դրամը, ապա երեկ՝ 458.13: Այսինքն՝ երբ միջազգային շուկայում դոլարը եվրոյի նկատմամբ արժեւորվում է 4 տոկոսով, Հայաստանում նույն ժամանակահատվածում դոլարը արժեզրկվում է դրամի նկատմամբ: Արժեզրկվում է

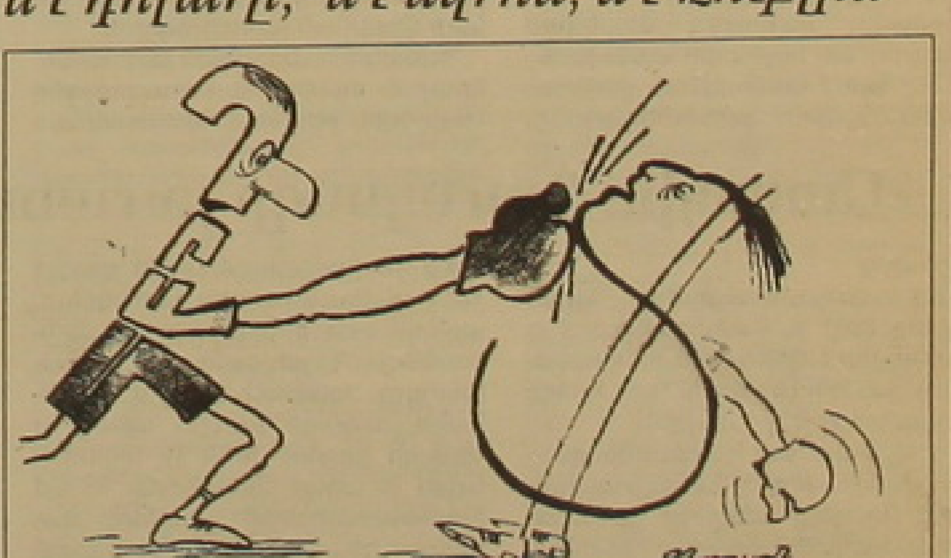

նաեւ եվրոն: Եթե մարտի 15-ին հաշվարկային կուրս էր սահմանվել 627.23-ը, ապա երեկ ԿԲ-ն 1 եվրոյի դիմաց սահմանել էր 592.18: Արժեզրկվել է նաեւ ռուսական ռուբլին: Եթե մարտի 15-ին հաշվարկային կուրս էր սահմանված 17.07-ը, ապա երեկ՝ 16.46-ը:

2005 թ. դոլարի, ռուբլու եւ եվրոյի «պիկը» եղել է հունվարի 16-ին: Այդ օրը հայկական «Ուոլ սթրիթում»՝ Տիգրան Մեծի եւ Կասյանի փոխանակման կետերում 1 դոլարն արժեր 502 դրամ, 1 եվրոն՝ 664 եւ ռուսական 1 ռուբլին՝ 18 դրամ: Եթե ավելի պարզ ասենք, ապա 2,5 ամսում հայկական դրամը 11 տոկոսով արժեւորվել է եւ՛ դոլարի, եւ՛ եվրոյի, եւ՛ ռուբլու նկատմամբ: Բրավո՜...:

Ռ. Հ.

Երբ երեխան հրաժարվում է մայրիկից

Արամ Գրիգորյանը դեռ ութուկես տարեկան է: Սակայն ճակատագիրը նրանից ավելին է պահանջում: Ամեն մեկին չէ, որ այդ տարիքում կանչում են դատարան ու հարցնում. «Դու հրաժարվո՞ւմ ես քո մայրիկից»: Թերեւս ամեն մեկը ուժ չի ունենա պատասխանելու. «Այո: Ես չեմ ուզում նրան տեսնել»: Արամի մայրիկը՝ Անահիտ Հարությունյանը, Եհովայի վկա է: Նա ժամանակին բաժանվել է ամուսնուց, այն պատճառաբանությամբ, որ «տան մեջ անընդհատ վեճեր են եղել կապված երեխայի դաստիարակության հետ» (հոր հայցադիմումից):

Երեկ, մինչ Աջափնյակ եւ Դավիթաշեն համայնքների առաջին ատյանի դատարանում Արամիկի հետ կապված դատական նիստի սկիզբը, նա «Ազգ»-ի հետ զրույցում պատմեց, որ մայրիկն իրեն ծեծում էր: Նա ասաց, որ ինքը չի ուզում Եհովայի վկա դառնալ, իսկ իր ամենամեծ երազանքն է գնալ Բելառուս՝ հայրիկի մոտ: Մինչդեռ նրա մայրիկն ինձ համոզում էր, որ ինքը երբեւէ չի ստիպել իր երեխային մասնակցել եհովականների ժողովներին, ուժգին չի ծեծել նրան ու գլուխը պատին չի խփել եւ ընդհանրապես բռնության չի ենթարկել:

Այսպես թե այնպես, երեկ դատարանում վիճարկվում էր Անահիտ Հարությունյանին մայրական իրավունքից զրկել-չզրկելու հայցը, քանի որ Արամիկը մի օր վճռել է, որ չի ուզում ապրել մոր հետ եւ լացելով հաստատվել է հայրական տատիկ-պապիկի տանը: Արամի հայրական տատիկը պատմում է, որ մայրը «սադիստական» մեթոդներով էր դաստիարակում եւ շփվում երեխայի հետ, գոռալով ու ճչալով էր նրա հետ խոսում, նույնիսկ քնից հանելիս էր գոռում, մանավանդ եթե պետք է գնար կրոնական ժողովների: Դրանից երեխայի մեջ վախ է առաջացել, եւ նա կտրականապես հրաժարվել է մոր հետ ապրելուց դեռ տասը ամիս առաջ: Հետաքրքրական է, որ պատասխանողի նախկին սկեսուրը մինչ հարսին տուն բերելը չի իմացել, որ հարսն աղանդավորական կառույցի է հարում, իմանալուց հետո մինչ այսօր էլ տարակուսում է. «Արդյո՞ք նրա ներքին չարությո՞ւնն է իր դաժան ու անխնայական կեցվածքի պատճառը, թե՞ աղանդավորական գաղափարախոսությունն է նրան այդպիսին դարձրել: Ախր մենք մինչ այդ չգիտեինք, թե ի՞նչ է իրականում քարոզում այդ աղանդը եւ ինչպիսի՞ ազդեցություն է թողնում մարդկանց հոգեբանության վրա»:

Հայցվոր կողմի՝ Արամիկի հոր ներկայացուցիչ, փաստաբան Ռուզաննա Տեր-Վարդանյանը նշում է, որ երեխան բազմաթիվ առողջական բարդություններ ունի, որոնք փաստվում են բժշկական փաստաթղթերով: «Այնուամենայնիվ, մայրն անտեսել է Քանաքեռ-Զեյթուն թաղամասայնի խնամակալության եւ հոգաբարձության հանձնաժողովի որոշումը, ըստ որի արգելվել է Անահիտ Հարությունյանի շփումը երեխայի հետ մինչեւ նրա առողջական վիճակի կայունացումը: Մոր ամբողջ վարվելակերպն ապացուցում է, որ նա ուզում է երեխային դարձնել Եհովայի վկա, ինչին երեխան կտրականապես դեմ է: Այդ պատճառով էլ հայցով դիմել ենք դատարան մորը ծնողական իրավունքից զրկելու համար: Զարմանում եմ, որ քայքայիչ այդ աղանդը մեզ մոտ թույլատրվեց», ասում է փաստաբանը:

Ուշագրավ է նաեւ Աջափնյակ եւ Դավիթաշեն համայնքների առաջին ատյանի դատարանի դատավոր Էռնա Հայրիյանի վարած դատավարությունն ինչպես ձեւի, այնպես էլ բովանդակության իմաստով: Դատավարության ամենաթեժ պահին բարկացած դատավորը գոռաց հայցվորի ներկայացուցչի վրա. «Իսկականից, երեխուն «ուտող» եք սարքել»: Մինչդեռ երեխան շատ հասակ եւ տղամարդավարի, դիմանալով բոլոր հոգեբանական ճնշումներին (ընդ որում, նաեւ դատավորի), պատասխանում էր բոլոր հարցերին:

Որպես վկա հրավիրված Հայաստանի մայրության ֆոնդի անդամ, հոգեբան Աննա Բաղդյանը նշեց Արամիկի հազվագյուտ խելացիությունն ու հավասարակշռությունը, նա հավաստեց, թե Արամիկը ամենայն հավանականությամբ անկեղծ է եւ, ըստ հոգեբանական բազմաթիվ խաղ-թեստավորումների, չի ընդունում մորը: Այնուամենայնիվ, դատավորը, որն, ի դեպ, դատավարության ընթացքում հիշատակեց բարոյական կոդեքսի մասին, կոչ արեց հայցվոր կողմին հաշտության եւ համաձայնության գալ երեխայի խնամակալության հարցում, որն արդեն իսկ որոշված է հայրական կողմի օգտին (Քանաքեռ-Զեյթուն թաղամասայնի որոշում, թիվ 257), իսկ ծնողական իրավունքներից զրկելու հայցը հետ վերցնել: Դատավարական նիստը հետաձգվեց մինչեւ ապրիլի ութը:

Դատավարությունից հետո պատասխանող Անահիտ Հարությունյանը զրուցեց «Ազգ»-ի թղթակցի հետ: Հարցին, թե դատարանի իր օգտին վճռի պարագայում եւ հարկ եղած դեպքում արդյո՞ք նա կհամաձայնի՞ երեխային արյան փոխներարկման կամ օրգանական պատվաստման իրավունք տալ, մանավանդ որ Արամիկն, ըստ փաստաթղթերի, բավականին հիվանդություններ ունի, եհովական աղանդի ներկայացուցիչ մայրը հստակ չպատասխանեց եւ ասաց, որ առիթ լինելու դեպքում կմտածի: «Եթե ճշմարտություն եք փնտրում, իսկապես կգտնեք», եհովականի սովորական ոճով պատասխանեց մայրը:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Ուշացած համագործակցություն

[illegible] տարին մեր իշխանությունների համար պայծառատեսության ժամանակ եղավ ոչ միայն ղարաբաղյան հիմնահարցի հայեցակարգ մշակելու խորհրդարանական նախաձեռնությամբ, այլեւ բնապահպանական նույն կարգի մեկ այլ միջոցառմամբ:

Երեկ Երեւանի քաղաքապետն ու բնապահպանության նախարարը հայտարարեցին միասին աշխատելու իրենց մտադրության մասին: Այսինքն, այսուհետեւ բնապահպանական խնդիրները լուծվելու են երկկողմանի, համատեղ մշակված ծրագրով: Թե ինչն է առ այսօր խանգարել այս 2 կառույցների փոխհամաձայնեցված գործունեությանը, դժվարացավ մեկնաբանել անգամ քաղաքապետը:

Ծրագրով նախատեսվում են 24 միջոցառումներ, որոնք առնչվելու են մթնոլորտային օդի, ջրավազանների, հողային ռեսուրսների պահպանության, թափոնների կառավարման, կանաչ գոտիների վերականգնման խնդիրներին: Այդ համագործակցության առաջին պտուղը կդառնա ճապոնական վարկի միջոցով իրականացվելիք Նուբարաշենի աղբավայրի հետ կապված ծրագիրը, որ նախատեսում է ստեղծել թափոնների մշակման արտադրություն:

Համագործակցության նախաձեռնության մասին հայտարարությանը հետեւեցին բազմիցս հիշատակված կորուստների թվարկումները կանաչ տնկարկների աղետալի կրճատման, Հրազդան գետի ու Երեւանյան լճի ծայրահեղ աղտոտվածության, մաքրման կայանների բացակայության մասին: Նշվեց, որ Երեւանի բնապահպանական տեսանկյունից ամենաաղտոտված տարածքները Արաբկիրն ու Կենտրոն համայնքն են:

Որ այս համայնքներում անշարժ գույքի ու հողի գներն ամենաբարձրն են, կրկին հավաստում է մեզանում բնապահպանական անգրագիտության մակարդակի մասին: Երեւի նույն հանգամանքով պիտի բացատրել նաեւ այս ուշացած համագործակցությունը:

Կ. Դ.

«Լեռնային Ղարաբաղը յուրահատուկ դեպք է»

1-ին էջից

Եվ ի վերջո, հանգուցյալ Հեյդար Ալիեւը 2001 թ. չափազանց մոտ էր ստորագրելու Քիվեսթյան պայմանագիրը, ըստ որի Լեռնային Ղարաբաղը միացվում էր Հայաստանին:

Երեկ Հայաստանի արտգործնախարարի հետ համատեղ մամուլի ասուլիսում Ռուդեկը նշեց, որ ղարաբաղյան հակամարտության լուծման հնարավոր ճանապարհը քաղաքականն է: Նա հորդորեց կողմերին «օգտագործել առկա պատուհանը»: Ռուդեկը կոչ արեց կողմերին «վերջ տալ զինադադարի խախտումներին», «պետք է բացառել ագրեսիվ լեզուն», եւ Ադրբեջանում ԵԱՀԿ գործող նախագահը պատրաստվում է Բաքվին տեղեկացնել, որ կարգավորումը կարող է լինել միայն խաղաղ ճանապարհով:

Իր հերթին Վարդան Օսկանյանը նշեց, որ հակամարտության գոտում «ինչքան մոտ են գալիս բանակները, այնքան շատ են (դժբախտ) պատահարները»: Հայաստանի արտգործնախարարը, պատասխանելով սլովենացի լրագրողի հարցին, ասաց, որ Մինսկի խումբն իրեն չի սպառել: Երկու օր առաջ Օսկանյանը ՀՀ ԱԺ խորհրդարանական լսումների ժամանակ խոստովանել էր, որ Բաքուն փորձում է ղարաբաղյան կարգավորումը տեղափոխել միջազգային այլ ատյաններ:

ԵԱՀԿ գործող նախագահը երեկ հանդիպումներ է ունեցել Հայաստանի նախագահի, ԱԺ նախագահի, ԼՂՀ առաջնորդ Արկադի Ղուկասյանի եւ իր հայ գործընկերոջ հետ: Ռուդեկի կարծիքով, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների մայիսին կայանալիք հանդիպումը «լավ մեկնարկային կետ է» ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման համար:

Վարդան Օսկանյանը նշեց, որ մայիսին Ռոբերտ Քոչարյանի եւ Իլհամ Ալիեւի միջեւ հանդիպում կազմակերպելու երկու առիթներ կլինեն: Առաջինը՝ Մոսկվայում մայիսի 8-9-ը՝ ֆաշիզմի դեմ տարած հաղթանակի 60-ամյա տոնակատարությունների, երկրորդը՝ Վարշավայում մայիսի 16-17-ը՝ Եվրոխորհրդի գագաթաժողովի շրջանակներում:

Ինչ վերաբերում է բանակցային գործընթացին ղարաբաղյան կողմի հնարավոր մասնակցությանը, ապա, ըստ նախարար Օսկանյանի, «ինչքան շուտ՝ այնքան լավ»: ԵԱՀԿ գործող նախագահի կարծիքով, կարգավորման խնդրում «հիմնական խաղացողները Հայաստանն ու Ադրբեջանն են» եւ «մինչեւ ադրբեջանցի բարեկամներին հանդիպելը չեմ կարող ասել»:

Շվեյցարիան Անկարային կոչ է արել ուսումնասիրել հայկական ջարդերի մասին տեղումները

Թուրքիայի եւ Շվեյցարիայի արտգործնախարարների վերջին պաշտոնական հանդիպումը կայացել էր 2001 թվականին, 2003 թվականի հոկտեմբերին նախատեսված հանդիպումը թուրքական կողմը չեղյալ հայտարարեց Հայոց ցեղասպանությունը Շվեյցարիայի Վո կանտոնի խորհրդարանում ճանաչվելու պատճառով: Նույն տարվա դեկտեմբերին Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչեց նաեւ Շվեյցարիայի խորհրդարանի ստորին պալատը:

«Թրիբ դեյլի նյուզի» հաղորդմամբ, օրերս եռօրյա այցով Անկարա ժամանած Շվեյցարիայի արտգործնախարար Միշելին Կալմի-Ռեյը հանդիպել է Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Սեզերի եւ արտգործնախար Աբդուլլահ Գյուլի հետ: Շվեյցարիայի արտգործնախարարը Անկարային կոչ է արել մանրամասն ուսումնասիրել Առաջին համաշխարհային պատերազմի ընթացքում Օսմանյան կայսրությունում միլիոնավոր հայերի ջարդի վերաբերյալ տեղումները:

«Մեր կարծիքով, չափազանց կարեւոր է, որ յուրաքանչյուր երկիր անցկացնի սեփական անցյալի խոր պատմական ուսումնասիրություն, մանավանդ երբ հարցը այդքան ցավոտ է», Աբդուլլահ Գյուլի հետ հանդիպումից հետո հայտարարել է Շվեյցարիայի արտգործնախարարը: Իսկ Թուրքիայի արտգործնախարարն ասել է, որ ցեղասպանության մեղադրանքներն ընդամենը անընդունելի հայտարարություններ են, որոնց հեղինակները հայկական սփյուռքի ներկայացուցիչներն են, որոնք իրենց շահերի համար թունավորում են այլ երկրների հետ Թուրքիայի հարաբերությունները:

Շվեյցարիայի արտգործնախարարի խորհրդական Ռոբերտո Բալզարետին նախօրեք հայտնել էր, որ այցի ընթացքում նախատեսված էր քննարկել մարդու իրավունքներին, ազգային փոքրամասնություններին, ինչպես նաեւ 2 երկրների տնտեսական եւ այլ հարաբերությունների զարգացմանն առնչվող հարցեր: Նա նաեւ նշել էր, որ Միշելին Կալմի-Ռեյը դժվար թե խուսափի երկու երկրների հարաբերությունների վրա բացասաբար ազդած Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցից:

«Շվեյցարիա-Հայաստան» կազմակերպության նախագահ Ստեֆան Քրիստենսենը «Տան» թերթին տված հարցազրույցում հայտնել է, որ Շվեյցարիայի արտգործնախարարի այցի հիմնական նպատակը հայկական հարցի վերաբերյալ Թուրքիայի վրա ճնշումներ գործադրելն է:

Ռ. Պ.

«Ղարաբաղյան խնդրի լուծումը երկու կողմերի համար էլ ցավոտ է լինելու»

1-ին էջից

Որպես երրորդ զիջում Սերժ Սարգսյանը նշեց, որ հայկական կողմը կարող է սկսել բանակցությունները Ղարաբաղի անվտանգության գոտին կազմող տարածքների շուրջը:

«Ես կողմնակից չեմ վերադարձնելու անվտանգության գոտի կազմող տարածքները՝ առանց մանրամասն հաշվի առնելու Լեռնային Ղարաբաղի բնակչության անվտանգության խնդիրները: Բայց, կարծում եմ, կարելի է բանակցությունների միջոցով կատարել որոշ զիջումներ այն պայմանով, որ ադրբեջանական կողմը տա պատերազմի չվերսկսման հստակ երաշխիքներ, որոնք հաստատված կլինեն նաեւ միջազգային հեղինակավոր կազմակերպությունների եւ պետությունների երաշխիքներով», կարծիք հայտնեց Սերժ Սարգսյանը եւ հավաստեց, որ հայկական կողմի համար շահավետ է «Մեկ միասնական ժողովուրդ եւ երկու պետություն» մոդելը: Այդ դեպքում ՀՀ-ն եւ ԼՂՀ-ն կներկայացվեն զուգահեռաբար եւ հնարավորություն կունենան միջազգային կառույցներում սերտ համագործակցելու: Դա կբացառի նաեւ Հայաստանին ուղղված ԼՂ բռնակցման վերաբերյալ մեղադրանքը: Նախարարը նաեւ ընդգծեց, որ նշված մոդելի օրինակները միջազգային պրակտիկայում շատ են:

Պատասխանելով իրեն ուղղված գրավոր հարցերին՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարը սահմանային փոխհրաձգությունների հիմքը համարեց քաղաքական եւ դրանք գնահատեց Ադրբեջանի կողմից օգտագործվող՝ հայկական կողմին, Մինսկի խմբի համանախագահներին եւ հակամարտության խնդիրներով զբաղվող մյուս կազմակերպություններին ճնշման ենթարկելու միջոց: Ադրբեջանական կողմի սահմանային գծում դիրքերի մոտեցումը, Սերժ Սարգսյանի գնահատականով, ռազմական առավելություն չի տալիս նրանց, սակայն մինյանց վրա կրակելու գայթակղության եւ կորուստների վտանգն է մեծացնում: «Իսկ փոխզիջումների դեպքում որտեղո՞վ է անցնելու սահմանը» հարցին նախարարը պատասխանեց. «Յուրաքանչյուր երկրի, այդ թվում եւ մեր երկրի սահմաններն անցնում են այնտեղով, որտեղով կարողանում ենք անցկացնել: Սա հանրահայտ ճշմարտություն է»:

ԼՂ արտաքին գործերի նախարար Արման Մելիքյանն իր հակիրճ ելույթում փաստեց, որ հստակեցված են արտաքին քաղաքականության խնդիրներն ու դրանց լուծման ծրագրերը: Դրանք ըստ էության համընկնում են Հայաստանի իշխանությունների մոտեցումներին: Այդ պատճառով էլ հարկ չենք համարում մանրամասնել:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Գաբրիել Սունդուկյանի անվան թատրոնի շենքը երեկ ամենագործարար վայրն էր Հայաստանում: Այստեղ տեղի էր ունենում Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության (ՀԱԳՄ) 4-րդ համագումարը: Մասնակիցներին ողջույնի խոսք էր հղել նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, որում նա գործարար մթնոլորտի ձեւավորման համար կարեւոր էր համարել գործադիր իշխանությունների եւ

Միության նախագահը նախ նշեց, որ ունեն մոտ 500 ակտիվ անդամներ, որոնք վճարում են տնտեսական բյուջեի հարկային մուտքերի 75-80 տոկոսը: Միության անդամ գործարարների ջանքերով 50-ից ավելի նոր ձեռնարկություններ են ստեղծվել: Ընդգծելով տնտեսական տպավորիչ աճը, Արսեն Ղազարյանը միաժամանակ նշեց, որ դրա արդյունքները դեռեւս ամբողջությամբ բնակչության վրա չեն ազդում: Ելույթ ունեցողը նշեց, որ

փոփոխությունների կատարման անհրաժեշտության առաջ է կանգնելու: «Հայաստանը պետք է դարձնենք արտակարգ լավ երկիր», ասաց ՀԱԳՄ նախագահը եւ թվարկեց դրա համար անհրաժեշտ գործոնները: Օրենսդրության կատարելագործում, տնտեսության զարգացումն ապահովող ենթակառուցվածքների զարգացում: Մասնավորապես էական համարվեց լիզինգային կազմակերպությունների գործունեությունը, ո-

վասար մրցակցություն է ստեղծվում մյուս գործարարների համար: Արսեն Ղազարյանը առաջարկեց բարձր աշխատավարձ տալ պետական ծառայողներին եւ նրանց նկատմամբ «դաժան» հսկողություն սահմանել:

ՀԱԳՄ նախագահը համագումարին մասնակցող վարչապետին առաջարկեց նաեւ մշակել տեղական արտադրողին խրախուսելու նորմեր, որոնք չեն հակասի Առեւտրի համաշխարհային կազմակեր-

«Հավասար մրցակցային դաշտ ապահովելը տնտեսության կարեւորագույն խնդիրը պետք է լինի»

Ընդգծեց Հայաստանի գործարարների եւ արդյունաբերողների միության նախագահը

գործարարների համագործակցության նշանակությունը: Վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանն իր ելույթում նախ գործարարներին մաղթեց շարունակել համախմբված հանդես գալ եւ առաջարկներ ներկայացնել կառավարությանը: Ապա նշելով, որ հարկային եւ մաքսային կառույցները ձգտելու են իրենց պլանային ցուցանիշներն ապահովել, վարչապետը ընդգծեց, որ կառավարությունը, սակայն, որոշումներ ընդունելիս հաշվի է առնում նաեւ գործարարների կարծիքը: Վարչապետը կարեւորեց հավասար մրցակցային դաշտ ապահովելու խնդիրը: Նշվեց նաեւ, որ հարկերի դրույքաչափերը վերջին մի քանի տարիներին չեն բարձրացվել եւ չեն էլ բարձրացվելու, եւ որ հարկահավաքման ժամանակ շեշտը դրվելու է վարչարարության բարելավման վրա:

Համագումարին ողջույններ հղեցին նաեւ Հայաստանի եւ արտերկրի գործընկեր կազմակերպությունները (Հայաստանի բանկերի միություն, Արդյունաբերողների եւ գործարարների միջազգային կոնգրես, Ռուսաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միություն, Բելառուսի գիտաարտադրական ասոցիացիա), Հայաստանում ՄԱԿ-ի մշտական համակարգող Լիզ Գրանդեն, Սլավոնական համալսարանի ռեկտոր Արմեն Դարբինյանը, որից հետո ՀԱԳՄ նախագահ Արսեն Ղազարյանը հաշվետու ելույթ ունեցավ:

PHOTOLURE

շատ բացթողումներ պատճառաբանվում են անցումային փուլի դժվարություններով: Նա կարեւորեց տնտեսական զարգացման ռազմավարության մշակման անհրաժեշտությունը, առաջարկելով գործարարների կազմակերպությունների աջակցությունը:

Տարածաշրջանում որ երկրին հաջողվի առավել գրավիչ պայմաններ առաջարկել արտաքին եւ ներքին ներդրողների համար, նա էլ կդառնա առավել զարգացած եւ առաջատար: Արսեն Ղազարյանի հավաստմամբ, առայժմ Հայաստանին հաջողվում է իր ներքին կազմակերպվածության, լիբերալ օրենսդրության եւ բարձր մտավոր աշխատուժի շնորհիվ պահպանել առաջնայնությունը, բայց մեր երկիրը շուտով որակական նոր փո-

րոնք նոր են սկսել ակտիվանալ: Լուրջ խնդիր է ապահովագրական համակարգի «խեղճ» լինելը: Կատարելագործման կարիք ունի աուդիտորական գործունեությունը:

Սակայն արդյունաբերողների եւ գործարարների ղեկավարը Հայաստանի գործարարներին հուզող ամենակարեւոր խնդիրը համարեց հավասար մրցակցային պայմանների ապահովումը պետության կողմից: «Նկատի ունեմ բացարձակ հավասարությունը», նշեց նա, ասելով, որ անգամ մեկ գործարարի կամ մեկ ճյուղի արտոնյալ վիճակը խաթարում է ամբողջ դաշտը: Նա հատկապես անընդունելի համարեց, երբ պաշտոնյաներն են բիզնես մտնում, որի դեպքում արդեն կրկնակի անհա-

պության պահանջներին: Խոսքը հատկապես այն ապրանքների վերաբերյալ է, որոնց արտադրությամբ մեր երկիրը հագեցած է:

Արսեն Ղազարյանը անընդունելի համարեց տնտեսական հանցագործությունների համար քրեական պատասխանատվության ենթարկելու խորհրդարան ներկայացված օրինագիծը, ասելով, որ այդ դեպքում «թացը չորի հետ կխառնվի», եւ որ իրենք կողմ կլինեն դրան, եթե մինչ այժմ նախկինում օրինազանցություն կատարած պաշտոնյաներից որեւէ մեկը պատժված լինի: Միության նախագահն առավել դժգոհ էր մաքսային մարմինների վարչարարությունից, հատկապես կապված մաքսային արժեքի սահմանման «չարաբաստիկ» խնդրի հետ: Նրա հավաստմամբ, հենց մաքսայինից կարող են սկիզբ առնել ստվերը, ապօրինությունները եւ այլ երեւույթները:

Ելույթ ունեցողն ընդգծեց եւս մեկ կարեւոր խնդիր՝ մարզերի եւ մայրաքաղաքի զարգացման անհամապատասխանությունը, կարեւորվեց մարզերում գործարարության զարգացման անհրաժեշտությունը: Կարեւորվեց նաեւ գործարար կառույցների համագործակցության հետագա շարունակության կարեւորությունը եւ ժամանակի պահանջ համարվեց նրանց միջեւ դաշինքի ստեղծումը:

Համագումարի եզրափակիչ նիստում Արսեն Ղազարյանը վերստին ընտրվեց միության նախագահ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

ՀՀ նախագահ պրն Ռոբերտ Քոչարյանին

Դովլաթյան ընտանիքից
Մաշտոցի 18, բն. 24, հեռ.՝ 53-40-87
պատճենը՝ գլխավոր դատախազություն

Հարգարժան նախագահ

Ձեզ գրում են մի խումբ քաղաքացիներ, որոնց մնացել է այլեւս հուսալ ձեր օգնությունն ու պաշտպանությունը: Մեր այս նամակը համարեք աղերսական մի ճիչ:

Մեր հարազատները զոհ, պատանդ ու ստրուկ են Սոնա Ֆահրադյանի մոտ. ոստիկանության մայորի կոչումով, ոստիկանության բուժմիավորման նախկին աշխատակից, հոգեբան այդ կինը բժիշկ-մարդասպան է դարձել եւ հանուն իր շահի հոգեպես սպանել է մեր հարազատներին՝ կտրելով մեզանից եւ իր մոտ պատանդ պահելով: Նա ապրում է մեր հարազատների միջոցներով: Նրա դեմ պայքարը միայն մեր խնդիրը չէ, ողջ հասարակությանն է եւ պետությանը, մենք միայնակ ոչինչ չենք կարողանում անել, իսկ մեր գլխավոր խնդիրն է՝ հետ բերել մեր հարազատներին եւ սկսել նրանց բուժումը՝ սիրով եւ հոգատարությամբ, որովհետեւ Սոնա Ֆահրադյանը նրանց հիվանդ պահելով զոմբիացրել է եւ մեր դեմ հանել:

Եվ հեռուստատեսությանը, եւ թերթերին անծանոթ անուն չէ Սոնա Ֆահրադյանը որպես բժիշկ-չարիքի, կեղծարարի ու դրամաշորթի, եւ հնարավոր է, որ հասարակությունը զգուշանա, նոր զոհեր քիչ ընկնեն նրա ցանցը: Իսկ ի՞նչ անենք մենք՝ արդեն զոհեր տված քաղաքացիներս: Մեր հարազատները խելագարվում են, կործանվում որպես բանական էակներ, իսկ մենք՝ գիտակցողներս, տառապում ենք:

Պարոն նախագահ, խնդրում ենք համապատասխան մարմիններին հանձնարարություն տալ Սոնայի գործը պատշաճ ձեւով դատաքննելու՝ նրան դիտելով որպես բժիշկ-մարդասպանի: Նա պետք է դատվի եւ մեկուսացվի որպես մի մարդ, որի կատարած հանցագործությունը չունի վաղեմության ժամկետ:

Հարազատներ ու զոհեր՝

Էմմա Հարությունյան (գնդապետ Գագիկ Ֆահրադյանի՝ նախկինում ՆԳ նախաքննչական բաժնի պետի կին)

Փխեաշվիլի, Սարգսյան, Լալայան (Վախթանգ Լալայանի (Ալավերդու նախկին քաղաքապետ ու Ազգային ժողովի նախկին պատգամավոր), նրա կնոջ՝ բժշկուհի Նաիրա Սարգսյանի ու նրանց երկու որդիների տատիկ, պապիկ ու մորաքույր)

Էվելինա Սարգսյան, Նշան Գրիգորյան (Գայանե Սարգսյանի ու նրա դուստր փոքրիկ Համիկի մորաքույր եւ նախկին ամուսին)

Ժաննա Դովլաթյան, Ռոբերտ Դովլաթյան (երաժիշտ Նաիրա Դովլաթյանի ու նրա դուստր, 20-ամյա Էլինայի ծնողներ)

Սոնա Ֆահրադյանի բնակության հասցեն է՝ Գաջագործների 2, 16 տուն:

Հարգանքներով ու կանխավ խոնարհումով՝

ԺԱՆՆԱ ԴՈՎԼԱԹՅԱՆ

Զանգը կախելու է «Նոր ժամանակները»

Վիրտուալ հեղափոխությունների տարի

Ամենայն հայոց կաթողիկոսի օրհնության փոխանցմամբ սկսվեց «Նոր ժամանակներ» կուսակցության երկրորդ արտահերթ համագումարը: Հակառակ այս կարգի միջոցառումներին, այս անգամ քննադատությունների խիստ խոսքեր չհնչեցին իշխանությունների հասցեին, ոչ այն պատճառով, որ քննադատելու բան չկա, այլ պարզապես «անցել է խոսելու եւ եկել է զանգ կախելու ժամանակը»: Այս մեջբերումը կուսակցության նախագահի ելույթից է, որը կրկին հայտարարեց ապրիլյան իր թեզիսների մասին:

Ապրիլից մեկնարկելու է ազգային հեղափոխությունը, որը կուսակցության նախագահի ընկալմամբ, բավական ինքնատիպ է լինելու առ այսօր արձանագրված հեղափոխություններից: Չի լինելու դասակարգային կամ սոցիալական, այլ լինելու է համախմբում ազգային գաղափարների շուրջը: Այդ հեղափոխությունը բացառելու է արտերկրի որեւէ միջամտություն, քանի որ ինքներս էլ կարող ենք մեր հարցերը լուծել: Հեղափոխության առաջին փուլում շրջանառության մեջ է դրվելու մարզային մարտավարությունը: Այցելությունների ընթացքում ժողովրդին համոզելու են հեղափոխության անհրաժեշտության մասին: Երկրորդ փուլն արդեն իսկ Արամ Կարապետյանը անվանում է «եռման» փուլ, որի ընթացքում ժողովրդական ալիքը լոկալ, տվյալ տեղի հետ կապված խնդիրներ կլուծի: Մեծ ընդվզումը կսկսվի երրորդ փուլում՝ կրիտիկական զանգվածի ձեւավորման եւ իշխանափոխության միջոցով: «Կամ մենք մեր ձեռքն ենք վերցնում քաղաքական գործընթացները, կամ կատարվում է այն, ինչ եղավ Ղրղզստանում: Եվ դա լինելու է ոչ միայն Հայաստանի, այլեւ ԱՊՀ մյուս երկրներում զարգացումների տրամաբանությունը»:

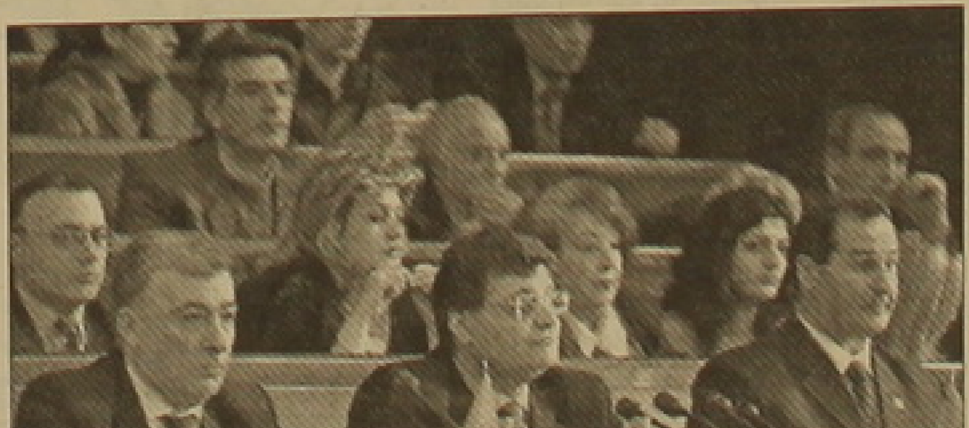

PHOTOLURE

Մերժելով ջարդարարության ու բռնությունների ողջակալ կրկնությունը եւ սահուն ընկղմվելով գալիք հեղափոխության տեսլականի մեջ, կուսակցության նախագահը համագումարի մասնակիցներին կոչ արեց նույնիսկ «դրուժինիկների» խմբեր ստեղծել, որոնք կլինեն տեղերում եւ կկանխեն նման իրողությունները: Այդպես կլինի, եթե մինչ ընդվզման ալիքը Բաղրամյան փողոց հասնելը իշխանությունները հեղափոխություն չիրականացնեն վերեւից, եթե նախագահը չցրի խորհրդարանը, չնշանակի նոր ընտրություններ եւ կամավոր հրաժարական չտա:

Հակառակ շրջանառվող լուրերին, Արամ Կարապետյանը կտրականապես ժխտեց, թե իր կուսակցությունը դրսի ուժերի (իմա՝ Ռուսաստանի) հետ որեւէ կապ ունի եւ նրանց թելադրանքով ու ֆինանսավորմամբ է գործում. «Մենք ոչ մեկի ընկերը չենք, ոչ մեկից սպասելիք չունենք, ոչ մեկը մեզ բան չի խոստացել»:

Հետաքրքրական էր ընդդիմությանն ուղղված ակնարկը, որ նա մի ձեռքով «փող է վերցնում իշխանությունից», մյուս կողմից, ըստ պատեհության քննադատում է նրան: Այն Հայաստանը, որի տեսիլքը ապրում է իր մտապատկերում, զերծ է լինելու նման ընդդիմությունից:

Ի դեպ, ընդդիմադիրներից հայտնի կենտ մարդիկ էին պատվել համագումարն իրենց ներկայությամբ, «Ազգային միաբանությունից» ոչ ոք չկար: Վերջիններս էլ այս բեւեռի ընդդիմադիրին երբեւէ չեն հրավիրում իրենց միջոցառումներին:

Անկախ պատգամավոր Մանուկ Գասպարյանը, այնուամենայնիվ, փորձեց երկնքից իջեցնել հեղափոխականներին, հիշեցնելով, որ համազգային հեղափոխություն ձեռնարկելով «Նոր ժամանակները», այնուամենայնիվ, կտրված է ընդդիմադիր մյուս թեւերից, իսկ առանց համախմբման դժվար թե համազգային ընդվզում ստացվի:

ՍԻՄ-ի նախագահ Հրանտ Խաչատրյանը, Աշոտ Մանուչարյանը եւ մյուս ելույթ ունեցողներն իրենց պարտքը համարեցին ողջունել դահլիճի հեղափոխական մթնոլորտը, որը, սակայն, պաթետիկ հայտարարություններից դուրս այլ բանում չէր արտահայտվում:

Այնուամենայնիվ, Հրանտ Խաչատրյանը իր խոսքը նույնիսկ ավարտեց հետեւյալ մաղթանքով՝ «կհանդիպենք բարիկադներում»:

Բանտից նոր ազատված Հայ արիների միաբանության նախագահ Արմեն Ավետիսյանը այս անգամ ձեռնպահ մնաց զգայացունց հայտարարություններից: Ի դեպ, դահլիճը նրան ողջունեց երկարատեւ, չդադարող ծափահարություններով:

Կոալիցիոն ուժերից համագումարին ներկա էր միայն «Օրինաց երկրի» փոխնախագահ Միեր Շահգելդյանը: Արամ Կարապետյանը տեղեկացրեց, որ «Օրինաց երկիրը» քաղաքական խորհրդակցությունների է հրավիրել «Նոր ժամանակներին»:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԱԶԳ **Սփյուռք**

«Կովկասում հաշտությունն այնքան կարեւոր է, որ չի կարելի թողնել սոսկ քաղաքական գործիչների հայեցողությանը»

«Կովկասյան բարեկամության օրերի հաշտության կոնֆերանսը» հրավիրվել էր Անկարայի «Բիլքենդ» հյուրանոցային բարձրակարգ համալիրում: «Ազգը» մարտի 29-ին անդրադարձել էր կոնֆերանսին՝ մասնանշելով, որ հայերի նկատմամբ կազմակերպիչնեի ընդգծված սիրալիրությունը դրան հաղորդել է հայ-թուրքականի բնույթ: Այդ սիրալիրության հիմքում, ըստ ամենայնի, Հայաստանի եւ հայերի նկատմամբ կոնֆերանսի գլխավոր կազմակերպիչ, Միջազգային ռոթարիի տարածաշրջանային ակումբների գուբերնատոր Էրհան Չիֆթչիօղլուի ջերմ վերաբերմունքն էր: Օգտվելով հնարավորությունից, հարցազրույցի խնդրանքով «Ազգը» դիմեց պարոն Չիֆթչիօղլուին, իսկ նա իր տիկնոջ՝ Ֆազըլայի ներկայությամբ սիրահոժար պատասխանեց հարցերին: Կոնֆերանսում Չիֆթչիօղլուի ելույթը լափազանց տպավորիչ էր, իսկ հարցազրույցը հաճելի այն առումով, որ ընդգծում էր Չիֆթչիօղլու ընտանիքի բացառիկ նրբանկատությունն ու նախանձելի քաղաքավարությունը:

- Մարտի 18-20-ն Անկարայում հրավիրված «Կովկասյան բարեկամության օրերի հաշտության» կոնֆերանսն անմիջականորեն կազմակերպվել է ձեր ղեկավարությամբ: Ինչպե՞ս առաջացավ կոնֆերանս կազմակերպելու միտքը:

- Կոնֆերանս կազմակերպելու հիմքում Կովկասում առկա խնդիրների կարգավորմանը նպաստելու ցանկությունն էր, որը միանգամայն համապատասխանում է աշխարհում խաղաղության հաստատման Միջազգային ռոթարիի նպատակին: Ռոթարին 1 մլն 250 հազար անդամներով, 250 հազար ինտերակտներով եւ բազմահազար համակիրներով աշխարհի քաղաքացիական հասարակության խոշորագույն կազմակերպությունն է: Այստիսի կազմակերպության Թուրքիայի բաժանմունքը, երբ նրա ենթակայության տակ են Ղազախստանի, Կիրգիզիայի եւ Ադրբեջանի ռոթարական ակումբները, չէր կարող անտարբեր լինել Կովկասի խնդիրների նկատմամբ, ես՝ առավել եւս, որովհետեւ աշխարհում Միջազգային ռոթարիի ընտրված 500 գուբերնատորներից մեկն եմ:

Սա մեկ, երկրորդ՝ ինքս ծնունդով Սեբաստիայից եմ, գիտեմ, թե 1915-ից առաջ, դրանից հետո եւ հատկապես 1915 թ. ինչպիսի դառը ողբերգություն ենք ապրել Անատոլիայում: Այդ իսկ պատճառով մտածեցինք ձեռքի տակ եղած միջոցները ծառայեցնել այն մարդկանց, որոնք 600 տարի շարունակ գոյակցել են միմյանց հետ, իսկ դա համահունչ էր եւ թուրքերի, եւ հայերի, ինչպես նաեւ ադրբեջանցիների եւ վրացիների ձգտումներին:

Կոնֆերանս կազմակերպելու առաջին քայլը կատարեցի շուրջ մեկուկես տարի առաջ, երբ ինտերնետի միջոցով դիմեցի Երեւանի ռոթարական ակումբի ներկայիս նախագահ Հովսեփ Սեֆերյանին: Ես առաջարկեցի սեղանի շուրջը նստել, առաջ քաշել նոր տեսակետներ եւ հասարակությանը հաղորդակից դարձնել այդ տեսակետներին: Սակայն զգացի, որ հարցն ինտերնետով չի լուծվում, ուստի որոշեցի զանգահարել Հովսեփին՝ հատուկ առաջարկով, ըստ որի ես նախ պետք է հանդիպեի իր, ապա եւ ադրբեջանական կողմի հետ: Միաժամանակ պահանջեցի, որ առաջարկը մանրամասնորեն քննարկելու համար ինձ հրավիրեն Երեւան: 2004 թ. հուլիսին ես տիկնոջս հետ 5 օրով ուղեւորվեցի Երեւան: Հանդիպումներում նրանց ասացի. «Եկեք շրջանցենք հարցի քաղաքական կողմը եւ մերձեցման ուղղությամբ առաջին քայլ կատարենք՝ միմյանց ծանոթացնելով մեր երեխաներին»: Նրանց հյուրընկալելու պատրաստակամություն հայտնեցի: Հայաստանից 22 պատանիներ ժամանեցին Սեբաստիա, որտեղ հանգստացան 15 օր, ծանոթացան իրենց թուրք հասակակիցների հետ:

- Ո՞րն է կովկասյան հաշտության կոնֆերանսի գլխավոր արդյունքը:

- Իմ կարծիքով, դրանք Երեւանի ռոթարիական ակումբի նախագահ Հովսեփ Սեֆերյանի եւ Բաքվի ռոթարիական ակումբի ղեկավար Ալի Մուսաեւի կոնֆերանսի օգտին համապատասխան ելույթներն են եւ բարեկամությանը նպաստելու Ալիի նախաձեռնությունը:

- Կոնֆերանսն ի՞նչ ազդեցություն կունենա հայ-թուրքական հարաբերությունների հետագա ընթացքի վրա:

- Կունենա միանգամայն դրական ազդեցություն, որովհետեւ կոնֆերանսի մասնակիցների հաղորդած գլխավոր ազդանշանը հետեւյալն էր. «Հարգելի պետական գործիչներ, մենք միմյանց շատ ենք կարոտել, ուստի անհապաղ գտեք հաշտեցման ուղիները: Թե ինչպե՞ս եք դա անելու, մեզ այլեւս չի հետաքրքրում»: Հարցը, սակայն, սոսկ ազդանշանը չէ, այլեւ՝ հաշտեցման քայլեր կատարելը: Ես անձամբ այս կոնֆերանսով առաջին քայլն եմ կատարել: Սա պետք է խթանի քաղաքացիական հասարակության մյուս կազմակերպություններին, որպեսզի նրանք ավելի համարձակ գործեն: Ի վերջո, ես այս քայլը կատարել եմ եւ ինձ հետ ոչինչ չի պատահել:

- Ինչպիսի՞ն էր կոնֆերանսի նկատմամբ պետական իշխանությունների դիրքորոշումը:

- Առանց պետական իշխանությունների համաձայնության ռոթարիական ակումբները չէին կարող մասնակցել կոնֆերանսին: Ես Ադրբեջանի եւ Հայաստանի ռոթարիական ակումբների նախագահներից պահանջել էի, որ նրանք նախապես տեղյակ պահեն իրենց իշխանություններին: Եթե կովկասյան երեք երկրների ղեկավարները չցանկանային, ապա այս կոնֆերանսը չէր կայանա: Սա նշանակում է, որ պետական գործիչները մեզանից ակնկալում են նոր գաղափարներ առաջ քաշել: Ճշմարտությունը սա է: Մենք էլ կատարել ենք այն, ինչ կախված էր մեզանից: Կոնֆերանսին Անկարայից մասնակցել են 100, իսկ Թուրքիայի այլ նահանգներից՝ 300 ռոթարիականներ: Այս թիվը հյուրերով հանդերձ հասնում էր 500-ի: Դրա հետ մասնակցելու ցանկություն հայտնեցին նաեւ բազմաթիվ երկրների դիվանագետները, որոնք առնչություն չունեն Կովկասի հետ, սակայն մենք կոնֆերանսը քաղաքականացնելու մտադրություն չունեինք:

- Ինչո՞ւ թուրքական մամուլը պաշտոնական մակարդակով չարձագանքեց կոնֆերանսին:

- Ես չէի ցանկանում, որ ոմանք օգտագործեին այս միջոցառումը, այդ իսկ պատճառով մամուլում կոնֆերանսի ոչ պաշտոնական լուսաբանման առնչությամբ ուրախ եմ: Վերջին հաշվով մենք ձգտում ենք, որ ժողովրդական զանգվածները ճնշում գործադրեն պետական գործիչների վրա: Այսինքն՝ վերջիններիս ասում ենք՝ կարգավորել չկարգավորված խնդիրներն ինչպես որ կարող եք:

- Դուք կարգավորումն ինչպե՞ս եք պատկերացնում:

- Ինձ թվում է, եթե Անատոլիայի ավանդույթներն արտացոլվեն քաղաքականության մեջ, ապա հարցերը կլուծվեն: Այլ մեթոդների կարիք չունենք: Հարցերի կարգավորման իմ ելակետը անատոլիական ավանդույթներն են:

- Ձեր ելույթը եզրափակեցիք հետեւյալ արտահայտությամբ. «Կովկասում հաշտությունն այնքան կարեւոր է, որ դա չի կարելի թողնել սոսկ քաղաքական գործիչների հայեցողությանը»: Չէի՞ք կարող դա մանրամասնել:

- Ելույթս այդպես եմ եզրափակել, որովհետեւ Կովկասում հաշտությունը կենսական նշանակություն ունի այնտեղ բնակվող մարդկանց համար: Հաշտությունը կարեւոր է նաեւ աշխարհի համար: Միաժամանակ ակնհայտ է, որ հարցերն անլուծելի են դարձել հենց քաղաքական գործիչները, որոնք դրանց կարգավորմամբ զբաղվել են միայնակ:

ՏԻԳՐԱՆ ՇԱՀԲԱԶՅԱՆ
Անկարա-Երեւան

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Վրաստանն ամեն ինչ անում է «կայսրության կործանման համար»

Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին ՌԻԱ գործակալության թղթակցին տված հարցազրույցում հայտարարել է, որ իր երկիրն ամեն ինչ անում է ԱՊՀ տարածքում «կայսրության կործանման» համար: Նրա խոսքերով, Վրաստանում ձեռքերը ծալած չեն սպասում, թե ինչպես կզարգանան իրադարձությունները հետխորհրդային տարածքում:

Սաակաշվիլին համոզված է, որ Ուկրաինայում եւ Ղրղզստանում ընդդիմության «համարձակ» գործողությունները պայմանավորված են եղել «Վրաստանի գործոնով»:

«Մեր տարածքում տեղի է ունենում նախկին փոխհարաբերությունների քայքայում, եւ Վրաստանն այստեղ միանգամայն ուրիշ դեր է ստանձնում», ընդգծել է Սաակաշվիլին:

Իսկ Ուկրաինայի նախագահ Վիկտոր Յուշչենկոյի մամլո ծառայությունում «Ռոսբիզնեսկոնսալթինգ» գործակալության թղթակցին ասել են, որ Ուկրաինան եւ Վրաստանը պատրաստ են իրենց ծառայություններն առաջարկելու Ղրղզստանի քաղաքական ճգնաժամի կարգավորման գործում: Յուշչենկոն եւ Սաակաշվիլին իրենց արտգործնախարարներին հանձնարարել են հանդես գալ համապատասխան նախաձեռնություններով:

Յուշչենկոն մայիսի 9-ին չի մեկնի Մոսկվա

Ուկրաինայի նախագահ Վիկտոր Յուշչենկոն չի մասնակցի ֆաշիստական Գերմանիայի նկատմամբ նվաճված հաղթանակի 60-ամյակի տոնակատարությանը: Յուշչենկոն հայտարարել է, որ ինքը ոչ թե բոյկոտում է տոնը, այլ ուզում է այդ օրը լինել Կիեւում, Կարմիր բանակի վետերանների կողքին: Նա հույս է հայտնել, թե ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը կհասկանա իրեն:

Միաժամանակ Յուշչենկոն ընդգծել է, որ Հաղթանակի օրվա նախօրեին ինքը կմասնակցի ԱՊՀ երկրների մոսկովյան խորհրդաժողովին:

Նրանից առաջ մայիսի 9-ին Մոսկվա մեկնելու Պուտինի հրավերը մերժել էին Էստոնիայի եւ Լիտվայի նախագահներ Առնոլդ Ռյույտելը եւ Վալդաս Ադամկուսը: Մերժման պատճառաբանությունն այն է, որ Կրեմլը հրաժարվում է անօրինական ճանաչել 2-րդ աշխարհամարտի ժամանակ Բալթյան հանրապետությունների կցումը ԽՍՀՄ-ին:

Ճապոնիայի վարչապետ Կոիձումին նույնպես չի մասնակցի Հաղթանակի օրվա հանդիսություններին: Մոսկվա մեկնելուց նրա հրաժարման պատճառը ռուս-ճապոնական հարաբերությունների լարվածությունն է Կուրիլյան կղզիների պատճառով, որոնք Ճապոնիան իրենն է համարում:

Օտարերկրացի ուսանողները հեռանում են Պետերբուրգից

Օտարերկրացի ուսանողներից շատերն ապահովության նկատառումներով հապճեպորեն լքում են Ռուսաստանը: Միայն Պետերբուրգում երեքշաբթի օրը 15 արաբ ուսանողներ հետ են վերցրել իրենց փաստաթղթերը եւ պատրաստվում են վերադառնալ հայրենի երկրներ: Պատճառը Ռուսաստանում օտարերկրացի ուսանողների վրա մշտապես կատարվող հարձակումներն են:

«Նովիե իզվեստիա» թերթի տվյալներով, Ռուսաստանում սովորում են մոտ 100 հազար օտարերկրացի ուսանողներ: Նրանց մեկ երրորդը ԱՊՀ քաղաքացիներ են: Օտարերկրացիների ուսումնառության շնորհիվ Ռուսաստանը տարեկան 60-70 մլն դոլար է ստանում:

ՌԴ ՆԳՆ տեղեկատվության համաձայն, ամենից հաճախ հանցագործությունների զոհեր են դառնում Ռուսաստանում մշտապես բնակվող օտարերկրացիները: Ըստ վիճակագրության, հանցագործների արարքներից առավել շատ տուժում են Ուկրաինայի, Ադրբեջանի, Տաջիկստանի, Ուզբեկստանի եւ Մոլդովայի քաղաքացիները:

Անցած շաբաթավերջին Սանկտ Պետերբուրգում, հենց Նեւսկի պողոտայում անհայտ անձինք դաժանորեն ծեծեցին ՉԺՀ 40-ամյա քաղաքացի, Ռիմսկի Կորսակովի անվան կոնսերվատորիայի ունկնդիր Օույան Դաֆանին, պատճառելով գանգուղեղի փակ վնասվածք եւ ուղեղի ցնցում: Ծեծի ենթարկվեց եւ վիրավորվեց նաեւ մի անգոլացի, որն ագրարային համալսարանի նախկին ուսանող է:

Ուսանողական «հայրենակցությունների» ղեկավարները կազմակերպեցին արտահերթ «կլոր սեղան»: Հանդիպման մասնակիցները հայտարարեցին, որ քաղաքի իշխանությունները ոչինչ չեն անում արաբական, ասիական եւ աֆրիկյան երկրներից եկած ուսանողներին «սափրագլուխների» հարձակումներից պաշտպանելու համար: Օտարերկրացիներին շարունակում են ծեծել եւ սպանել:

Արաբ ուսանողների միության ներկայացուցիչները յուրաքանչյուր հարձակումից հետո հանդիպում են Պետերբուրգի վարչակազմի եւ միլիցիայի պաշտոնյաների հետ եւ պաշտպանություն հայցում: Քաղաքում օտարերկրացիների համար ամենավտանգավոր վայրն է դարձել Տոլստոյի եւ Ռենտգենի փողոցների խաչմերուկը, որտեղ օրերս հարձակում կատարվեց բժշկական համալսարանի երեք ուսանողների վրա: Հարձակման վայրում գտան խուլիգաններից մեկի անձնագիրը: Բայց առայժմ որեւէ մեկը չի կալանավորված:

Պետերբուրգի նահանգապետ Վալենտինա Մատվիենկոն եւ իրավապահ մարմինների ղեկավարները շարունակում են դատարկ խոստումներ տալ օտարերկրացի ուսանողներին, որոնք այլեւս չեն հավատում ռուսաստանցի իրավապահներին եւ հեռանում են Ռուսաստանի երբեմնի մշակութային մայրաքաղաք Պետերբուրգից, որն այսօր դարձել է հանցաշխարհի կենտրոններից մեկը:

Սիրիան Լիբանանից զորքը դուրս կբերի մինչեւ մայիս

Սիրիայի արտգործնախարար Ֆարուք ալ Շարան նամակ է ուղարկել ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանին: Նամակում մասնավորապես նշվում է, որ Սիրիան իր զորքերը Լիբանանից դուրս կբերի մինչեւ մայիս, այսինքն՝ նախքան Լիբանանում կայանալիք ընտրությունները:

Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ մարտի 29-ին ուղարկված նամակում առաջին անգամ խոսվում է Լիբանանից սիրիական ամբողջ զորքի դուրսբերման վերջնաժամկետի մասին:

«Սիրիայի եւ Լիբանանի երկարաժամկետ համագործակցությունն արդեն թույլ է տվել Լիբանանում սիրիական զորաբաժնի թվակազմն իջեցնել 10 հազարի: Այդ զինծառայողներն էլ երկրից դուրս կբերվեն նախքան առաջիկա ընտրությունները», ընդգծվում է նամակում:

ՄԱԿ-ում Սիրիայի դեսպան Ֆայսալ Մեքդադը հայտարարել է, որ առաջիկա կիրակի տեղի կունենա լիբանանա-սիրիական համակարգիչ խորհրդի նիստ, որտեղ կհաստատվի զորքերի դուրսբերման ժամանակացույցը:

2004 թ. սեպտեմբերին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի ընդունած թիվ 1559 բանաձեւով պահանջվում էր, որ Սիրիան իր բոլոր զորքերը դուրս բերի Լիբանանի տարածքից: Բանաձեւը, սակայն, չէր սահմանում զորքերի դուրսբերման կոնկրետ ժամկետներ:

Գ. Ք.

Արտերկիր

«Կովկասում հաշտությունն այնքան կարևոր է, որ չի կարելի թողնել սոսկ քաղաքական գործիչների հայեցողությանը»

«Կովկասյան բարեկամության օրերի հաշտության կոնֆերանսը» հրավիրվել էր Անկարայի «Բիլքենդ» հյուրանոցային բարձրակարգ համալիրում: «Ազգը» մարտի 29-ին անդրադարձել էր կոնֆերանսին՝ մասնանշելով, որ հայերի նկատմամբ կազմակերպիչների ընդգծված սիրալիրությունը դրան հաղորդել է հայ-թուրքականի բնույթ: Այդ սիրալիրության հիմքում, ըստ ամենայնի, Հայաստանի և հայերի նկատմամբ կոնֆերանսի գլխավոր կազմակերպիչ, Միջազգային ռոթարի տարածաշրջանային ակումբների գուբերնատոր Էրհան Չիֆթչիօղլուի ջերմ վերաբերմունքն էր: Օգտվելով հնարավորությունից, հարցազրույցի խնդրանքով «Ազգը» դիմեց պարոն Չիֆթչիօղլուին, իսկ նա իր տիկնոջ՝ Ֆազըլայի ներկայությամբ սիրահոժար պատասխանեց հարցերին: Կոնֆերանսում Չիֆթչիօղլուի ելույթը չափազանց տպավորիչ էր, իսկ հարցազրույցը հաճելի այն առումով, որ ընդգծում էր Չիֆթչիօղլու ընտանիքի բացառիկ նրբանկատությունն ու նախանձելի քաղաքավարությունը:

- Մարտի 18-20-ն Անկարայում հրավիրված «Կովկասյան բարեկամության օրերի հաշտության» կոնֆերանսն անմիջականորեն կազմակերպվել է ձեր ղեկավարությամբ: Ինչպե՞ս առաջացավ կոնֆերանս կազմակերպելու միտքը:

- Կոնֆերանս կազմակերպելու հիմքում Կովկասում առկա խնդիրների կարգավորմանը նպաստելու ցանկությունն էր, որը միանգամայն համապատասխանում է աշխարհում խաղաղության հաստատման Միջազգային ռոթարիի նպատակին: Ռոթարին 1 մլն 250 հազար անդամներով, 250 հազար ինստրակտներով և բազմահազար համակիրներով աշխարհի քաղաքացիական հասարակության խոշորագույն կազմակերպությունն է: Այդպիսի կազմակերպության Թուրքիայի բաժանմունքը, երբ նրա ենթակայության տակ են Ղազախստանի, Կիրգիզիայի և Ադրբեջանի ռոթարական ակումբները, չէր կարող անտարբեր լինել Կովկասի խնդիրների նկատմամբ, ես՝ առավել ևս, որովհետև աշխարհում Միջազգային ռոթարիի ընտրված 500 գուբերնատորներից մեկն եմ:

Սա մեկ, երկրորդ՝ ինքս ծնունդով Մերսինից եմ, գիտեմ, թե 1915-ից առաջ, դրանից հետո և հատկապես 1915 թ. ինչպիսի դառը ողբերգություն եմ ապրել Անատոլիայում: Այդ իսկ պատճառով մտածեցինք ձեռքի տակ եղած միջոցները ծառայեցնել այն մարդկանց, որոնք 600 տարի շարունակ գոյակցել են միմյանց հետ, իսկ դա համահունչ էր և՛ թուրքերի, և՛ հայերի, ինչպես նաև ադրբեջանցիների և վրացիների ձգտումներին:

Կոնֆերանս կազմակերպելու առաջին քայլը կատարեցի շուրջ մեկուկես տարի առաջ, երբ ինտերնետի միջոցով դիմեցի Երևանի ռոթարական ակումբի ներկայիս նախագահ Հովսեփ Սեֆերյանին: Ես առաջարկեցի սեղանի շուրջը նստել, առաջ քաշել նոր տեսակետներ և հասարակությանը հաղորդակից դարձնել այդ տեսակետներին: Սակայն զգացի, որ հարցն ինտերնետով չի լուծվում, ուստի որոշեցի զանգահարել Հովսեփին՝ հատուկ առաջարկով, ըստ որի ես նախ պետք է հանդիպեի իր, ապա և ադրբեջանական կողմի հետ: Միաժամանակ պահանջեցի, որ առաջարկը մանրամասնորեն քննարկելու համար ինձ հրավիրեն Երևան: 2004 թ. հուլիսին ես տիկնոջս հետ 5 օրով ուղևորվեցի Երևան: Հանդիպումներում նրանց ասացի. «Եկեք շրջանցենք հարցի քաղաքական կողմը և մերձեցման ուղղությամբ առաջին քայլ կատարենք՝ միմյանց ծանոթացնելով մեր երեխաներին»: Նրանց հյուրընկալելու պատրաստակամություն հայտնեցի: Հայաստանից 22 պատանիներ ժամանեցին Մերսին, որտեղ հանգստացան 15 օր, ծանոթացան իրենց թուրք հասակակիցների հետ:

- Ո՞րն է կովկասյան հաշտության կոնֆերանսի գլխավոր արդյունքը:

- Իմ կարծիքով, դրանք Երևանի ռոթարիական ակումբի նախագահ Հովսեփ Սեֆերյանի և Բաքվի ռոթարիական ակումբի ղեկավար Ալի Մուսաեփի կոնֆերանսի ոգուն համապատասխան ելույթներն են և բարեկամությանը նպաստելու Ալիի նախաձեռնությունը:

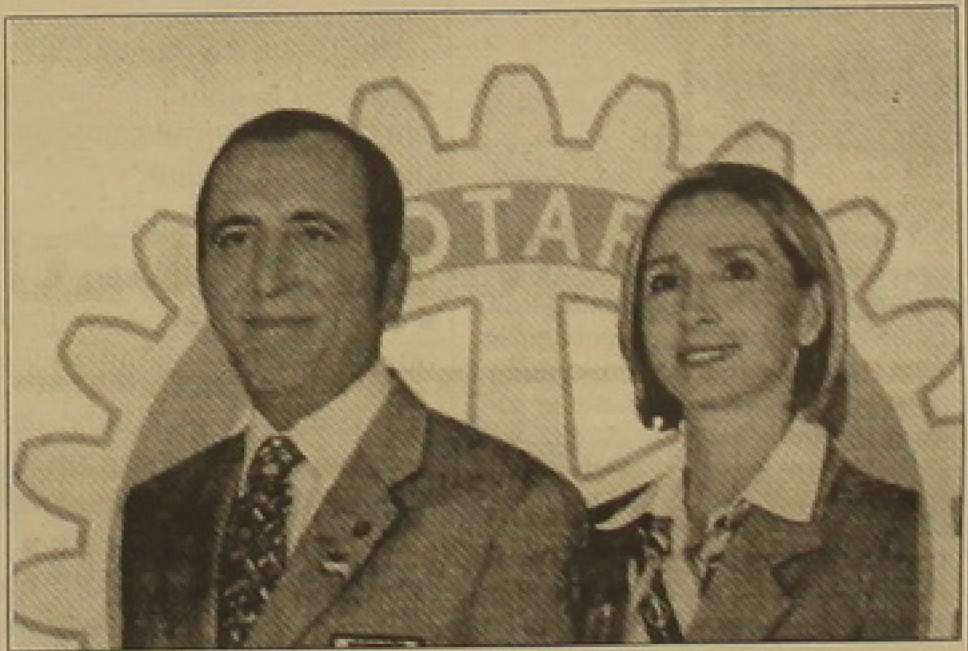

- Կոնֆերանսն ի՞նչ ազդեցություն կունենա հայ-թուրքական հարաբերությունների հետագա ընթացքի վրա:

- Կունենա միանգամայն դրական ազդեցություն, որովհետև կոնֆերանսի մասնակիցների հաղորդած գլխավոր ազդանշանը հետևյալն էր. «Հարգելի պետական գործիչներ, մենք միմյանց շատ ենք կարոտել, ուստի անհապաղ գտեք հաշտեցման ուղիները: Թե ինչպե՞ս եք դա անելու, մեզ այլևս չի հետաքրքրում»: Հարցը, սակայն, սոսկ ազդանշանը չէ, այլև՝ հաշտեցման քայլեր կատարելը: Ես անձամբ այս կոնֆերանսով առաջին քայլն եմ կատարել: Սա պետք է խթանի քաղաքացիական հասարակության մյուս կազմակերպություններին, որպեսզի նրանք ավելի համարձակ գործեն: Ի վերջո, ես այս քայլը կատարել եմ և ինձ հետ ոչինչ չի պատահել:

- Ինչպիսի՞ն էր կոնֆերանսի նկատմամբ պետական իշխանությունների դիրքորոշումը:

- Առանց պետական իշխանությունների համաձայնության ռոթարիական ակումբները չէին կարող մասնակցել կոնֆերանսին: Ես Ադրբեջանի և Հայաստանի ռոթարիական ակումբների նախագահներից պահանջել էի, որ նրանք նախապես տեղյակ պահեն իրենց իշխանություններին: Եթե կովկասյան երեք երկրների ղեկավարները չցանկանային, ապա այս կոնֆերանսը չէր կայանա: Սա նշանակում է, որ պետական գործիչները մեզանից ակնկալում են նոր գաղափարներ առաջ քաշել: Ճշմարտությունը սա է: Մենք էլ կատարել ենք այն, ինչ կախված էր մեզանից: Կոնֆերանսին Անկարայից մասնակցել են 100, իսկ Թուրքիայի այլ նահանգներից՝ 300 ռոթարիականներ: Այս թիվը հյուրերով հանդերձ հասնում էր 500-ի: Դրա հետ մասնակցելու ցանկություն հայտնեցին նաև բազմաթիվ երկրների դիվանագետները, որոնք առնչություն չունեն Կովկասի հետ, սակայն մենք կոնֆերանսը քաղաքականացնելու մտադրություն չունեինք:

- Ինչո՞ւ թուրքական մամուլը պատշաճ մակարդակով չարձագանքեց կոնֆերանսին:

- Ես չէի ցանկանում, որ ոմանք օգտագործեին այս միջոցառումը, այդ իսկ պատճառով մամուլում կոնֆերանսի ոչ պատշաճ լուսաբանման առնչությամբ ուրախ եմ: Վերջին հաշվով մենք ձգտում ենք, որ ժողովրդական զանգվածները ճնշում գործադրեն պետական գործիչների վրա: Այսինքն՝ վերջիններիս ասում ենք՝ կարգավորել չկարգավորված խնդիրներն ինչպես որ կարող եք:

- Դուք կարգավորումն ինչպե՞ս եք պատկերացնում:

- Ինձ թվում է, եթե Անատոլիայի ավանդույթներն արտացոլվեն քաղաքականության մեջ, ապա հարցերը կլուծվեն: Այլ մեթոդների կարիք չունենք: Հարցերի կարգավորման իմ ելակետը անատոլիական ավանդույթներն են:

- Ձեր ելույթը եզրափակեցիք հետևյալ արտահայտությամբ. «Կովկասում հաշտությունն այնքան կարևոր է, որ դա չի կարելի թողնել սոսկ քաղաքական գործիչների հայեցողությանը»: Չէի՞ք կարող դա մանրամասնել:

- Ելույթս այդպես եմ եզրափակել, որովհետև Կովկասում հաշտությունը կենսական նշանակություն ունի այնտեղ բնակվող մարդկանց համար: Հաշտությունը կարևոր է նաև աշխարհի համար: Միաժամանակ ակնհայտ է, որ հարցերն անլուծելի են դարձել հենց քաղաքական գործիչները, որոնք դրանց կարգավորմամբ զբաղվել են միայնակ:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Անկարա-Երևան

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Վրաստանն ամեն ինչ անում է «կայսրության կործանման համար»

Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին ՌԻԱ գործակալության թղթակցին տված հարցազրույցում հայտարարել է, որ իր երկիրն ամեն ինչ անում է ԱՊՀ տարածքում «կայսրության կործանման» համար: Նրա խոսքերով, Վրաստանում ձեռքերը ծալած չեն սպասում, թե ինչպես կզարգանան իրադարձությունները հետխորհրդային տարածքում:

Սաակաշվիլին համոզված է, որ Ուկրաինայում և Ղրղզստանում ընդդիմության «համարձակ» գործողությունները պայմանավորված են եղել «Վրաստանի գործոնով»:

«Մեր տարածքում տեղի է ունենում նախկին փոխհարաբերությունների քայքայում, և Վրաստանն այստեղ միանգամայն ուրիշ դեր է ստանձնում», ընդգծել է Սաակաշվիլին:

Իսկ Ուկրաինայի նախագահ Վիկտոր Յուշչենկոյի մամլո ծառայությունում «Ռոսբիզնեսկոնսալտինգ» գործակալության թղթակցին ասել են, որ Ուկրաինան և Վրաստանը պատրաստ են իրենց ծառայություններն առաջարկելու Ղրղզստանի քաղաքական ճգնաժամի կարգավորման գործում: Յուշչենկոն և Սաակաշվիլին իրենց արտգործնախարարներին հանձնարարել են հանդես գալ համապատասխան նախաձեռնություններով:

Յուշչենկոն մայիսի 9-ին չի մեկնի Մոսկվա

Ուկրաինայի նախագահ Վիկտոր Յուշչենկոն չի մասնակցի ֆաշիստական Գերմանիայի նկատմամբ նվաճված հաղթանակի 60-ամյակի տոնակատարությանը: Յուշչենկոն հայտարարել է, որ ինքը ոչ թե բոյկոտում է տոնը, այլ ուզում է այդ օրը լինել Կիևում, Կարմիր բանակի վետերանների կողքին: Նա հույս է հայտնել, թե ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը կհասկանա իրեն:

Միաժամանակ Յուշչենկոն ընդգծել է, որ Հաղթանակի օրվա նախօրեին ինքը կմասնակցի ԱՊՀ երկրների մոսկովյան խորհրդաժողովին:

Նրանից առաջ մայիսի 9-ին Մոսկվա մեկնելու Պուտինի հրավերը մերժել էին Էստոնիայի և Լիտվայի նախագահներ Առնոլդ Ռյույտելը և Վալդաս Ադամկուսը: Մերժման պատճառաբանությունն այն է, որ Կրեմլը հրաժարվում է անօրինական ճանաչել 2-րդ աշխարհամարտի ժամանակ Բալթյան հանրապետությունների կցումը ԽՍՀՄ-ին:

Ճապոնիայի վարչապետ Կոիձումին նույնպես չի մասնակցի Հաղթանակի օրվա հանդիսություններին: Մոսկվա մեկնելուց նրա հրաժարման պատճառը ռուս-ճապոնական հարաբերությունների լարվածությունն է Կուրիլյան կղզիների պատճառով, որոնք Ճապոնիան իրենն է համարում:

Օտարերկրացի ուսանողները հեռանում են Պետերբուրգից

Օտարերկրացի ուսանողներից շատերն ապահովության նկատառումներով հապճեպորեն լքում են Ռուսաստանը: Միայն Պետերբուրգում երեքշաբթի օրը 15 արաբ ուսանողներ հետ են վերցրել իրենց փաստաթղթերը և պատրաստվում են վերադառնալ հայրենի երկրներ: Պատճառը Ռուսաստանում օտարերկրացի ուսանողների վրա մշտապես կատարվող հարձակումներն են:

«Նովիե իզվեստիա» թերթի տվյալներով, Ռուսաստանում սովորում են մոտ 100 հազար օտարերկրացի ուսանողներ: Նրանց մեկ երրորդը ԱՊՀ քաղաքացիներ են: Օտարերկրացիների ուսումնառության շնորհիվ Ռուսաստանը տարեկան 60-70 մլն դոլար է ստանում:

ՌԴ ՆԳՆ տեղեկատվության համաձայն, ամենից հաճախ հանցագործությունների զոհեր են դառնում Ռուսաստանում մշտապես բնակվող օտարերկրացիները: Ըստ վիճակագրության, հանցագործների արարքներից առավել շատ տուժում են Ուկրաինայի, Ադրբեջանի, Տաջիկստանի, Ուզբեկստանի և Մոլդովայի քաղաքացիները:

Անցած շաբաթավերջին Սանկտ Պետերբուրգում, հենց Նևսկի պողոտայում անհայտ անձինք դաժանորեն ծեծեցին ԶԺՀ 40-ամյա քաղաքացի, Ռիմսկի Կորսակովի անվան կոնսերվատորիայի ուսկնդիր Օույան Դաֆանին, պատճառելով գանգուղեղի փակ վնասվածք և ուղեղի ցնցում: Ծեծի ենթարկվեց և վիրավորվեց նաև մի անգոլացի, որն ագրարային համալսարանի նախկին ուսանող է:

Ուսանողական «հայրենակցությունների» ղեկավարները կազմակերպեցին արտահերթ «կլոր սեղան»: Հանդիպման մասնակիցները հայտարարեցին, որ քաղաքի իշխանությունները ոչինչ չեն անում արաբական, ասիական և աֆրիկյան երկրներից եկած ուսանողներին «սափրագլուխների» հարձակումներից պաշտպանելու համար: Օտարերկրացիներին շարունակում են ծեծել և սպանել:

Արաբ ուսանողների միության ներկայացուցիչները յուրաքանչյուր հարձակումից հետո հանդիպում են Պետերբուրգի վարչակազմի և միլիցիայի պաշտոնյաների հետ և պաշտպանություն հայցում: Քաղաքում օտարերկրացիների համար ամենավտանգավոր վայրն է դարձել Տոլստոյի և Ռենտգենի փողոցների խաչմերուկը, որտեղ օրերս հարձակում կատարվեց բժշկական համալսարանի երեք ուսանողների վրա: Հարձակման վայրում գտան խուլիգաններից մեկի անձնագիրը: Բայց առայժմ որևէ մեկը չի կալանավորված:

Պետերբուրգի նահանգապետ Վալենտինա Մատվիենկոն և իրավապահ մարմինների ղեկավարները շարունակում են դատարկ խոստումներ տալ օտարերկրացի ուսանողներին, որոնք այլևս չեն հավատում ռուսաստանցի իրավապահներին և հեռանում են Ռուսաստանի երբեմնի մշակութային մայրաքաղաք Պետերբուրգից, որն այսօր դարձել է հանցաշխարհի կենտրոններից մեկը:

Սիրիան Լիբանանից զորքը դուրս կբերի մինչև մայիս

Սիրիայի արտգործնախարար Ֆարուք ալ Շարան նամակ է ուղարկել ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանին: Նամակում մասնավորապես նշվում է, որ Սիրիան իր զորքերը Լիբանանից դուրս կբերի մինչև մայիս, այսինքն՝ նախքան Լիբանանում կայանալիք ընտրությունները:

Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ մարտի 29-ին ուղարկված նամակում առաջին անգամ խոսվում է Լիբանանից սիրիական ամբողջ զորքի դուրսբերման վերջնաժամկետի մասին:

«Սիրիայի և Լիբանանի երկարաժամկետ համագործակցությունն արդեն թույլ է տվել Լիբանանում սիրիական զորաբաժնի թվակազմն իջեցնել 10 հազարի: Այդ զինծառայողներն էլ երկրից դուրս կբերվեն նախքան առաջիկա ընտրությունները», ընդգծվում է նամակում:

ՄԱԿ-ում Սիրիայի դեսպան Ֆայսալ Մեքդադը հայտարարել է, որ առաջիկա կիրակի տեղի կունենա լիբանանա-սիրիական համակարգիչ խորհրդի նիստ, որտեղ կհաստատվի զորքերի դուրսբերման ժամանակացույցը:

2004 թ. սեպտեմբերին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի ընդունած թիվ 1559 բանաձևով պահանջվում էր, որ Սիրիան իր բոլոր զորքերը դուրս բերի Լիբանանի տարածքից: Բանաձևը, սակայն, չէր սահմանում զորքերի դուրսբերման կոնկրետ ժամկետներ:

Պ. Ք.

«Ազգային պատկերասրահի» երաժշտական փառատոն

Ապրիլի 6-ից մայիսի 18-ը Հայաստանի ազգային պատկերասրահում տեղի կունենա «Ազգային պատկերասրահ» երաժշտական փառատոնը, որը կազմակերպել են Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը եւ Հայաստանի ազգային պատկերասրահը: Փառատոնի ընթացքում հանդես կգան ՀՀ ժողովրդական արտիստուհի Սվետլանա Նավասարդյանը, Կոմիտասի անվան լարային քառյակը, Բարսեղ Թումանյանը, «Սերենադ» կամերային նվագախումբը, «Հովեր» երգչախումբը, «Նոր անուններ» եւ Վլ. Սպիվակովի հիմնադրամների փոքրիկ սաները:

Փառատոնի բացումը տեղի կունենա ապրիլի 6-ին, Ազգային պատկերասրահի ռոտոնդայի դահլիճում: Նման համերգ-միջոցառումների կազմակերպումը ավանդական են դարձել աշխարհի շատ երկրներում՝ Ռուսաստանում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Ավստրիայում:

Երաժշտության մատուցման բարձրությունը, նախագծի հեղինակներ Գարիկ Նազարյանի եւ Մարիամ Շահինյանի կարծիքով, միշտ էլ գրավում է հանդիսատեսին: Պատկերասրահը եւ հոգեւոր կրթավայր է, սակայն խոստովանենք, որ հաճախ չենք լինում այնտեղ: Կերպարվեստի եւ դասական երաժշտության, գույների եւ ձայների ներդաշնակ համադրման շնորհիվ հայ հանդիսատեսը կվայելի 7 լավագույն համերգային կատարումներ:

Դասական երաժշտության խսկաններին բնութագրելիս ասում են, որ Բախի երաժշտությունը մարդու ուղերձն է առ Աստված, իսկ Մոցարտինը՝ Աստծո ուղերձն առ մարդ: Ասել է թե՝ պայծառ ու թրթռուն, մաքուր ու լուսավոր: Այսպիսին է Մոցարտը: Եվ հենց Մոցարտի հանրաճանաչ օպերաներից հատվածների կատարումով էլ կսկսվի «Ազգային պատկերասրահ» փառատոնի բացումը: «Ուրախ եմ, որ ինձ բախտ է վիճակվել «Սերենադ» կամերային նվագախմբի հետ հանդես գալ իբրեւ դիրիժոր», ասում է երգիչ Սուրեն Շահիջանյանը: Փառատոնի կազմակերպիչները վստահ են, որ հանդիսատեսն անպայման կզգա գեղեցիկի եւ ուրախության թովչանքը: Հանդիսատեսին կներկայանան հայ երաժշտարվեստի երեք սերունդների լավագույն կատարումները: Մեծ խանդավառությամբ է ողջունել փառատոնը նաեւ ներկայումս Փարիզում հյուրընկալվող Սվետլանա Նավասարդյանը:

Ցանկացած նոր գործ համարձակություն է պահանջում: Հավանաբար կլինեն բաներ, որոնք փոփոխման կարիք կունենան: Այսպես, Ազգային պատկերասրահը նախատեսված չէ համերգների համար, չնայած ակուստիկ հնչողությունն առավել քան բավարար է: Հովանավորների շնորհիվ լուծվել են համարյա բոլոր հարցերը:

Փառատոնի գաղափարը ներկայացնելուց հետո համերգի հովանավորներն իրոք ոգեւորվել են դրանով, ինչի համար անչափ երախտապարտ ենք «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին եւ կոնյակի գործարանին:

Մնում է հուսալ, որ այս գեղեցիկ սկիզբը կունենա իր նույնքան գեղեցիկ շարունակությունն ու կդառնա ավանդական:

ԱԶԳՈՒՀԻ ԲԱՐՍՈՒՄՅԱՆ

Գիտաժողով Եղեռնի 90-ամյակին

Բեյրութահայ մտավորական Լեւոն Վարդանի պատմագրական ուսումնասիրությունների շուրջ

Լեւոն Վարդան՝ լիբանանահայ գրող, գրականագետ, խմբագիր, մանկավարժ, հասարակական գործիչ, որի գործունեությունը, ցավոք, հայրենի գիտական շրջանակներին ո՛չ խորհրդային, ո՛չ էլ այժմ գրեթե ծանոթ չի եղել: Երեկ Հր. Աճառյանի անվան համալսարանի պատմության ամբիոնի՝ Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակին նվիրված գիտաժողովին ներկայացվեց Լեւոն Վարդանի հետմահու լույս տեսած «Հարկերն օսմանեան եւ պարսկական կայսրութիւններում մէջ ԺԷ-ի դար» գիրքը, անդրադարձ արվեց նրա գրական-գիտական ընդհանուր գործունեությանը: Գիրքը լույս է տեսել 2004 թ. գրականության եւ արվեստի թանգարանի հրատարակությամբ, հեղինակի տիկնոջ՝ Վեհանուշ Պեպիրյանի անմիջական աջակցությամբ:

Լեւոն Վարդանը ծնունդով Հալեպից է: Տեղի Ուսումնասիրաց վարժարանի կրթությունը կիսատ է թողել կյանքի անպատեհությունների պատճառով, տարիներ անց հաճախել է Ալեպպո քոլեջը, ապա հետեւել է Բեյրութի ամերիկյան համալսարանի դասընթացներին, ավարտել պատմության ուսակավորի գիտական աստիճանով եւ մանկավարժական ուսուցման վկայականով: Ավելի ուշ նույն համալսարանում պաշտպանում է մագիստրոսական ավարտաճառ «Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-20 թթ.» թեմայով:

40-ամյա մտավորական գործունեությունն ընդգրկել է հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներ, գլխավորապես՝ կրթական եւ հրատարակչական:

Հալեպում նա ստանձնում է ՀԲԸՄ-ի Լազար-Նաճարյան քոլեջի տնօրենությունը, ապա տեղափոխվում է Բեյրութի Հայ ավետարանական քոլեջ, ՀԲԸՄ-ի Հովակիմյան-Մանուկյան եւ Դարուհի Հակոբյան երկրորդական վարժարաններ, Հայկազյան քոլեջ եւ այլն: Սփյուռքահայ բազմաթիվ պարբերականներին աշխատակցել կամ ընդգրկված է եղել դրանց խմբագրական մարմինների կազմում. ԹՄՄ «Շիրակ», «Սփիւռք», «Խօսնակ», «Զարթօնք» պարբերականներ, «Հայկազյան հայագիտական հանդէս» տարեգիրք եւ այլն:

Անուրանալի է գրողի եւ պատմաբանի նրա ծիրը, որ վավերացվել է բազում հրատարակություններով՝ «Գիրք Մենուասի», «Փյունիկեան ափերուն վրայ», «Հին-հին բաներ», «Ի խորոց սրտի», «Մուշեղ Իշխան արձակագիրը», Մեծ եղեռնին ու Հայ դատին նվիրված աշխատություններով. «Թող քարը խօսի», «Ժամանակագրութիւն հայկական տասնհինգի՝ 1915-23 թթ.», «Հայկական տասնհինգը՝ քուրք մատենագրութեան եւ մամուլի մէջ» եւ այլն:

Լեւոն Վարդանի սանը՝ բեյրութահայ մտավորական, պատմական գիտությունների թեկնածու Գեւորգ Յաղըճյանը, կենսագրական այս մանրամասն տեղեկություններով ամբողջացրեց մտավորական մարդու մի նկարագիր՝ գրոց ազնիվ մշակ, բանիմաց, գործի հանդեպ պատասխանատու, նախանձախնդիր հայ լեզվին ու մշակույթին, համեստ, նվիրյալ անձնավորություն:

Համալսարանի ռեկտոր Ավագ Խաչատրյանը ներկայացվող գիրքը համարեց պատմագիտական նշանակությամբ արժեքավոր ուսումնասիրություն, որի սկզբունքայնությունը պատմաբանի անաչառ եւ օբյեկտիվ վերաբերմունքն է: Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ բազմաթիվ ուսումնասիրությունների շարքում Լեւոն Վարդանի հեղինակությամբ գրքերն առանձնանում են նախ հեղինակի՝ օսմաներենի բացառիկ տիրապետման շնորհիվ եւ հատկապես նրա օգտագործած թուրքական սկզբնաղբյուրների վկայակոչումով:

Գրքի հրատարակիչը՝ ԳԱԹ-ի տնօրեն Հենրիկ Բախչինյանը, գրքի ստեղծման պատմությանն անդրադառնալով՝ հետահայաց ակնարկ արեց իրենց 15-ամյա մտերմության հիշողություններին: Նա հիշեց 1992-ի հայկական իրականությունը, երբ Հայաստանի մտավորականությունը հայտնվել էր ծայրահեղ վիճակներում եւ Լեւոն Վարդանի նախաձեռնությամբ «Հայկազեան հայագիտական հանդէսում» տպագրվեցին բազմաթիվ հոդվածներ, որ եւ՛ բարոյական, եւ՛ նյութական օգնություն էր նրանց:

Պրն Բախչինյանը հույս հայտնեց, որ մեր գիտական շրջանակներում դեռ կտրվի նրա վաստակի արժանի գնահատականը, նաեւ տեղեկացրեց, որ գրողի տիկնոջ՝ Վեհան Պեպիրյանի՝ թանգարանին նվիրած ամուսնու ձեռագրերի հիման վրա թանգարանում բացվելու է Լեւոն Վարդանի անձնական ֆոնդը:

Նմանապես պատմաբան Վլադիմիր Պետրոսյանն արժեւորեց գիտաժողովը եւ սփյուռքահայ մտավորականի գիրքը, իսկ ԳԱԱ փոխնախագահ Վլադիմիր Բարխուդարյանը խոստովանեց, որ ժամանակներ առաջ սփյուռքահայ իրականությանը լավ ծանոթ չլինելով մեզանում, լուրջ վերաբերմունք չի եղել եւ սփյուռքի պատմագրությունը համարվել է սիրողական: Սակայն Լեւոն Վարդանի ուսումնասիրությունները հաստատում են ճիշտ հակառակը՝ աշխատանքի ծավալով, նյութի վավերականությամբ, փաստերի ճշգրիտ մանրամասներով: Նա նաեւ նշեց, որ հարթել է պետք մեր (սփյուռք-Հայաստան) միջեւ եղած տարբերությունները, մշակել ազգային ընդհանուր հայեցակարգ:

Հուզիչ էր միջոցառման ավարտին գրողի տիկնոջ՝ Վեհան Պեպիրյանի խոսքը: Սփյուռքի (Բեյրութ) հայ դպրոցների 35-ամյա ուսուցչուհին՝ նվիրված հայ լեզվին ու դպրությանը, հայեցի կրթություն տալու ոչ այնքան դյուրին գործին, չէր կարողանում զսպել արցունքները: Համալսարանի ռեկտոր Ավագ Խաչատրյանը նրան շնորհեց պատվավոր պրոֆեսորի կոչում: Տիկին Պեպիրյանն ամուսնու մահից հետո զբաղվել է նրա ձեռագրերի վերծանմամբ եւ գրքի հրատարակման աշխատանքներով, սակայն իր միակ արժանիքը համարեց այն, որ «ամուսնուն խանգարող չէ եղած...»: Իր խոսքի մեջ խեղդվող կարոտ, ջերմություն եւ ափսոսանք կար ամուսնու՝ անավարտ գործերի համար, ու երախտիքի բազում խոսքեր գրքի հրատարակիչներին, գիտաժողովի կազմողներին եւ ներկաներին:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Հայցելով ներողամտություն

«Ազգի» երեկվա համարում «Արտավազդ» մրցանակաբաշխությանը նվիրված տեղեկատվությունում թյուրիմացաբար դուրս է մնացել Ստանիսլավսկու անվան թատրոնի «Փսիխոզ 4.48» ներկայացման բեմադրող ռեժիսոր Սուրեն Շահվերդյանի անունը, որի համար հայցում ենք ռեժիսորի եւ մեր ընթերցողների ներողամտությունը:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2005-2006 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿՈՒՅԹԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ

ինչպես նաեւ՝

- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ ՇՆՈՐՀՈՂ ԾՐԱԳԻՐ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր են:

Համալսարանում գործում է ուսման վարձերի վճարման, զեղչերի, փոխառության ճկուն համակարգ:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջնաժամկետն է
ապրիլի 11-ը, ժ. 15 00

Տեղեկությունների համար դիմել՝
Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 սենյակ
Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

COAF
CHILDREN OF ARMENIA FUND

Սի. Օ. էյ. էֆ Հայաստանի մանուկների հիմնադրամի «Հայաստանի գյուղական վայրերի զարգացում» փորձնական ծրագիրը հայտարարում է մրցույթ՝ կապալառու կազմակերպության ընտրության համար:

Հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ նախատեսվում է իրականացնել Արմավիրի մարզի Քարակերտ համայնքի համայնքապետարանի շենքի մի մասի վերանորոգման եւ ջեռուցման համակարգի իրականացման աշխատանքներ:

Շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ մրցութային փաթեթները Սի. Օ. էյ. էֆ Հայաստանի մանուկների հիմնադրամի գրասենյակից մինչեւ ս. թ. ապրիլի 7-ը, ժամը 17.00-ը, հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Երվանդ Քոչար 13: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել Նեկտար Մելիքյանին 57-52-54, 57-53-55 հեռախոսահամարներով:

ARMENTEL
ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ
ARMENIA TELEPHONE COMPANY

«Արմենտելը» տեղեկացնում է

Համաձայն ՀՀ կառավարության 05.02.2004 թ. թիվ 207 եւ 208 որոշումների, անցյալ տարվա ապրիլից ուժը կորցրած է համարվել ՀՀ պաշտպանության ժամանակ մարտական գործողությունների պատճառով, զինվորական ծառայության ընթացքում կամ զինվորական ծառայությունից սահմանված կարգով արձակվելուց հետո ստացած վնասվածքների, խեղումների եւ հիվանդությունների հետեւանքով հաշմանդամ դարձած զինծառայողների (նրանց հավասարեցված անձանց), ինչպես նաեւ ծառայողական պարտականությունների կատարման ընթացքում զոհված (մահացած) զինծառայողների ընտանիքների (միայն հեռախոսի բաժանորդային վարձի) եւ Հայրենական մեծ պատերազմի եւ այլ պետությունում մարտական գործողությունների ժամանակ զոհված զինծառայողների ընտանիքների անդամների (ծնողներ եւ այրիներ) հեռախոսի եւ ռադիոյի բաժանորդային վարձերի 50 տոկոսի զեղչի կիրառումը:

Սկսած 2004 թ. ապրիլ ամսվանից մինչեւ սույն թվականի ապրիլի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում նշված խմբերի բաժանորդների հեռախոսակապի ամսական վճարների պարտքերը, որոնք առաջացել են ընկերության վերահաշվարկի արդյունքում, ենթակա չեն գանձման «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ-ի կողմից եւ մարվելու են ձեռնարկության միջոցների հաշվին: Միեւնույն ժամանակ ընկերությունը տեղեկացնում է, որ սույն թվականի ապրիլի 1-ից նշված բաժանորդների բաժանորդային վարձերը կհաշվարկվեն 100 տոկոսով (900 դրամ)՝ առանց զեղչերի կիրառման:

ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ

LOG ON TO www.azg.am

ԱԶԳ

Մարզական

Պատվաբեր ոչ-ոքի Թիլբուրգում

Ֆուտբոլի Հայաստանի երիտասարդական հավաքականը Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարի հերթական խաղում Հոլանդիայի Թիլբուրգ քաղաքի «Վիլհելմ-II» մարզադաշտում ոչ-ոքի ավարտեց հանդիպումն այդ երկրի երիտասարդական ընտրանու հետ: Չնայած կողմերի ներդրած ջանքերին, հաշիվն այդպես էլ չբացվեց: Առաջին խաղակեսում դաշտի տերերը գոլային մի քանի վտանգավոր պահեր ստեղծեցին, սակայն հաջող խաղաց մեր հավաքականի դարպասապահ Արթուր Բեսեն: Հանդիպման 75-րդ րոպեին հաջողությանը մոտ էին մեր ֆուտբոլիստները, սակայն Խորեն Վերանյանի հարվածը հետ մղեց հոլանդացի դարպասապահ Ռեմկո Պասվեերը: Այսպիսով, երիտասարդական հավաքականի նոր գլխավոր մարզիչ Սամվել Պետրոսյանը հաջող նորամուտով սկսեց իր աշխատանքը: Որքան էլ տարօրինակ է, սակայն առայժմ վաստակած միավորները ձեռք են բերվել մրցակիցների դաշտերում: Անցյալ տարի առայժմ միակ հաղթանակը մեր ֆուտբոլիստները տոնել են ֆինների նկատմամբ (1-0): Իսկ ահա, սեփական հարկի տակ անցկացրած բոլոր երեք հանդիպումներում էլ ՀՀ երիտասարդական հավաքականը զիջել է մրցակիցներին (Ֆինլանդիա՝ 0-1, Չեխիա՝ 0-4, Ռումինիա՝ 0-5):

Հայաստանի երիտասարդական հավաքականը Թիլբուրգում հանդես է եկել հետեւյալ կազմով. Արթուր Բեսե, Վալերի Ալեքսանյան, Արթուր Ստեփանյան, Միխել Սիմոնյան, Սամվել Մելքոնյան (Արտաշես Բաղդասարյան, 80), Արարատ Առաքելյան, Հրաչյա Վարդազարյան (Տիգրան Դավթյան, 72), Լեւոն Փաչաջյան, Մխիթար Գրիգորյան (Խորեն Վերանյան, 46), Ալեքսանդր Պետրոսյան, Կառլ Լոմբե: Մեր թիմից զգուշացվել է Լեւոն Փաչաջյանը: Հանդիպումը վարել է բելառուսցի մրցավար Շմոլիկը:

Ուժեղագույնները հաստատում են իրենց կարգը

Մայամիի թենիսի մրցաշարի 1/8 եզրափակիչում իրենց բարձր կարգը կրկին հաստատեցին Անդրե Աղասին, Ռոջեր Ֆեդերերն ու Թիմ Հենմանը: Աղասին երկու մրցափուլում հաղթեց արգենտինացի Գաստոն Գաուդիոյին (7-6, 6-2): Ֆեդերերը պարտության մատնեց Անչիչին (6-3, 4-6, 6-4), իսկ Հենմանն առավելության հասավ Ստեպանեկի նկատմամբ (7-5, 6-3): Քառորդ եզրափակիչի ուղեգիր նվաճեցին նաեւ Հրբատին, Նադալը, Յոհանսոնը, Դենտը:

Կանանց մրցաշարում կայացան քառորդ եզրափակիչի առաջին երկու հանդիպումները: Ռուսաստանցի Մարիա Շարապովան պարտության մատնեց Ժյուստին Էնենին (6-1, 6-7, 6-2) եւ կիսաեզրափակիչում ուժերը կչափի ամերիկուհի Վինուս Ուիլյամսի հետ: Վերջինս ավելի ուժեղ գտնվեց իր քրոջից՝ Սերենայից (6-1, 7-6):

ՇԱԽՄԱՏ

Անանդի հաջողությունը կասկած չի հարուցում

Մեկօրյա ընդմիջումից հետո Մոնտե Կառլոյում շարունակվեց շախմատի մրցաշարը, որի հաղթողի հարցը գործնականում վճռված է: Հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդը 9-րդ տուրում 1,5-0,5 հաշվով պարտության մատնելով Վան Վելիին, վաստակեց 13,5 միավոր: Մրցաշարի ավարտից երկու տուր առաջ Անանդը մոտակա հետապնդողից առաջ է անցել 3 միավորով: Անանդի վերջնական հաջողությունը կասկած չի հարուցում: Ճիշտ է, նրան դժվար թե հաջողվի գերազանցել իր իսկ ռեկորդը, երբ 1994 թ. 22 հնարավորից վաստակել էր 17 միավոր:

10,5 միավորով 2-րդ հորիզոնականում է Ալեքսանդր Մորոզեւիչը, որը 1,5-0,5 հաշվով պարտության մատնեց Ալեքսեյ Շիրովին: 10-ական միավորով հաջորդ տեղերում են Իվանչուկը, Լեկոն եւ Սվիդլերը: Լեկոն 1,5-0,5 հաշվով հաղթեց Իվանչուկին, իսկ Սվիդլերը նույնպիսի հաշվով առավելության հասավ Կրամնիկի նկատմամբ: Նույն արդյունքը գրանցվեց Վայեխո-Բարեեւ պարտիայում: Գելֆանդի ու Թոփալովի միջեւ կայացած երկու պարտիաներում էլ գրանցվեց ոչ-ոքի արդյունք:

Անանդը երկու մրցաձեւում էլ լավագույն արդյունքն ունի: «Կույր» շախմատի պարտիաներում նա վաստակել է 7 միավոր, իսկ արագ շախմատի մրցախաղերում՝ 6,5: «Կույր» շախմատում 5,5-ական միավորով 2-րդ արդյունքն ունեն Մորոզեւիչն ու Վայեխոն, իսկ արագ շախմատում նույնպիսի արդյունքով Անանդին հետապնդում են Իվանչուկն ու Լեկոն:

Արմսթրոնգը խթանիչ չի ընդունել

Վերջերս Ֆրանսիայում անլեգալ պայմաններում լույս է ընծայվել «Տուր դը Ֆրանս» բազմօրյա հեծանվավազքի վեցակի հաղթող Լենս Արմսթրոնգին նվիրված ինքնակենսագրական մի գիրք: Նրանում հեղինակը նշել է, որ հեծանվորդը մրցումների ժամանակ արգելված խթանիչներ է օգտագործել: Այս տեղեկատվությունը հետաքրքրել է ֆրանսիացի քննիչներին: Այս առնչությամբ Արմսթրոնգը հայտարարել է, որ երբեք արգելված խթանիչներ չի օգտագործել եւ որեւէ պահի պատրաստ է պատասխանել քննիչների հարցերին:

Ձեւ N 1

Հաշվապահական հաշվեկշիռ

Կազմակերպության անվանումը	ՍՊԸ «Ա. Պարոնյան»	37478819
Փաստացի գործունեություն	առեւտուր	5122
Հիմնական երկու տեսակները	ծառայություն	5220
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը		27811002851
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը 00432551		
Գտնվելու վայրը Լիսինյան 17/4	հեռախոսը՝	45-27-00
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը Արցախի 1/1		

Ակտիվ	Տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	2995,0	2430,0
Ոչ նյութական ակտիվներ	030		25000,0
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	2995,0	27430
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	140	1928	1060,3
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	150	938,0	938,0
Այլ դեբիտորական պարտքեր	180	525	1164
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ	190	404	238
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	3475	9629
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	7270	12791
Հաշվեկշիռ	230	10205	40459

Պասիվ	Տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	50	50
Կուտակված շահույթ	270	10215	15191
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	10265	15241
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ փոխառություններ	380		25000
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	390		105,0
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի եւ աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	430		113,0
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	10265	25218
Հաշվեկշիռ	500	10265	40459

Ձեւ N 2

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան՝ աճողական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան՝ աճողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	28123	117874
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	13264	1442
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	14859	116432
Վարչական ծախսեր	050	3742	6164
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	060	11117,0	110268,0
Գործառնական այլ եկամուտներ, այդ թվում՝	070		475,0
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս), այդ թվում՝	130	(854)	
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	10263	110743
Հաշվարկված վճար	170	150	105699
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	10113	5044

Ձեւ N 3

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / Հոդվածները	Տող	Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան): Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ: Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումար	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	050	50	50		50
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			10215	10215
Մնացորդը առ...	100	50	50	10215	10265
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	010			10215	10265
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	050	50	50		50
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			5044	5044
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	090			(68)	(68)
Մնացորդը առ...	100	50	50	15191	15241

Ձեւ N 4

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ ժամանակաշրջան: Գումար	դրամարկղ դրամով	այդ թվում բանկային հաշիվներ դրամով	Հաշվետու ժամանակաշրջան: Գումար	դրամարկղ դրամով	այդ թվում բանկային հաշիվներ դրամով
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	7432	7414	18	3475	2634	841
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	31141	21418	9723	118002	115045	2957
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում՝	030	3800		3800			
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	34941	21418	13523	118002	115045	2957
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Նյութերի, ապրանքների ձեռքբերման գծով	050	15005	8293	6712			
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1177	271	906	1123	182	941
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	070	2101	2101		3553	3553	
Վճարումներ բյուջե	080	2196	135	2061	105251	103525	1726
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամ	090	587		587	1888	1317	571
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	100	11382	9000	2382			
	101	5481	5379	102	33	33	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	37929	25179	12750	111848	108610	3238
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	4444	3653	791	6154,0	6435	(281)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	3475	2634	841,0	9629,0	9069	560

Ձեւ N 5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցներ — Աղյուսակ 2

Դասի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում ընդամենը	Նվազեցում ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ					
Մեքենաներ եւ սարքավորումներ					
- հաշվեկշռային արժեք	040	2995	130	695	2430
- արժեք	041	3974	130		4104
- կուտակված մաշվածություն	042	979		695	1674

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգումը — Աղյուսակ 16

	Տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
Ակտիվ			
1. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ Հիմնական միջոցներ	010		2430
Ոչ նյութական ակտիվներ	020	25000,0	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	050	25000,0	2430
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում՝ դրամ	110		9629
պաշարներ	111	1060	
դեբ./պարտք	112	2340	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	120	3400	
Ընդամենը ակտիվներ	130	28400	12059
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140		60
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160	15191	
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում՝	200	25000	
կր./պ.	201	218	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	210	25218	
Ընդամենը պասիվներ	220	45409	50,0

Շահութահարկի հաշվարկ

Ցուցանիշները	Տողը	Գումարը
1. Հաշվետու տարվա համախառն եկամուտը		
ա) Ծառայությունների մատուցումից հասույթը	0103	116976
ե) Վարձավճարները	0107	684,0
ժբ) Հաշվետու տարում հայտնաբերված դրամ նախորդող 3 տարիներում պակաս (ավել) ցույց տրված եկամուտներ (նվազեցումներ)	0119	475,0
- այդ թվում՝ ստուգմամբ հայտնաբերված	0119Ա	475,0
ժժ) Այլ եկամուտներ	0120	213,0
Ընդամենը համախառն եկամուտը՝ եկամուտների հանրագումարը	0100	118348
- այդ թվում՝ հաստատագրված վճարով հարկվող գործունեության մասով	0100Ա	116976
2. Համախառն եկամտից նվազեցումները		
2.1. Համախառն եկամտից նվազեցվող ծախսերը		
ա) Իրացված ապրանքների ձեռքբերման հետ անմիջականորեն կապված ծախսերը	0201	1442
Ընդամենը համախառն եկամտից իրացմանը համապատասխան նվազեցվող (ուղղակի) ծախսերը	0205	1442
բ) Գործունեության հետ կապված վարչական ծախսերը	0206	6164
Ընդամենը համախառն եկամտից նվազեցվող ժամանակաշրջանի ծախսերը	0201	6164
Ընդամենը համախառն եկամտից նվազեցվող ծախսերը	0220	7606
2.3. Համախառն եկամտից նվազեցվող այլ նվազեցումները		
Ընդամենը համախառն եկամտից նվազեցումները	0200	7606
- այդ թվում՝ հաստատագրված վճարով հարկվող գործունեության մասով	0200Ա	6233
3. Հարկվող շահույթը (հարկային վնասը)		
ա) Առանց ստուգման արդյունքների	0301	(476)
բ) Ստուգման արդյունքները	0302	475
գ) Ներառյալ ստուգման արդյունքները	0300	(1)

Հաշվետու տարվա հաշվարկված նվազագույն շահութահարկի գումարները՝ ըստ ամիսների — Աղյուսակ 1

Ամիս		XII	Ընդամենը
Գումար		2,5	

Հարկման նպատակով հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն ժամկետները — Աղյուսակ 3

N	Հիմնական միջոցի անվանումը (խումբը)	Ամորտիզացիոն ժամկետ (ամիս): Նախորդ տարի	Հաշվետու տարի
1	Համակարգիչ	5	
2	Ավտոմեքենա	6	12

Հարկման նպատակով ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետները — Աղյուսակ 4

N	Ոչ նյութական ակտիվի անվանումը (խումբը)	Ամորտիզացիոն ժամկետ (ամիս): Նախորդ տարի	Հաշվետու տարի
1	Լիցենզիա	0	0

Ակտիվների եւ պարտավորությունների հաշվապահական հաշվեկշռային արժեքները եւ հարկային բազաները (հաշվետու տարվա վերջում) — Աղյուսակ 6

N	Ակտիվ/Պարտավորություն	Հաշվապահական հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
1	Հիմնական միջոցներ	2430	2430,0
9	Պաշարներ	1060,0	1060,0
10	Տրված կանխավճարներ	2340	2340
17	Դրամական միջոցներ	9629	9629
19	Այլ ակտիվներ	25000	25000
20	Ընդամենը ակտիվներ	40459	40459
21	Ստացված վարկեր եւ փոխառություններ	25000	25000
22	Ստացված կանխավճարներ	25	
25	Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի մասով	11	
27	Այլ կրեդիտորական պարտքեր	218	218
29	Կանոնադրական կապիտալի համալրված մասը	50	50
30	Ընդամենը պարտավորություններ	25268	25268

Տնօրեն՝ ՊԱՐՈՆՅԱՆ

Կ. Տ.

Գլխավոր հաշվապահ՝

Հաշվետվություն

«ՔԱՅԼ ԱՌ ՔԱՅԼ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ 2004Թ. ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Քայլ առ քայլ» բարեգործական հիմնադրամը 2004թ. ընթացքում ստացել է 14,453,381դրամ և 60,329,217.70 դրամին համարժեք 113,751.46 ԱՄՆ դոլար գումար տարբեր դոնոր կազմակերպություններից: Ստացված գումարները ըստ դոնոր կազմակերպությունների հետևյալն են.

Դոնոր կազմակերպության անունը Գումարը հազար դրամով
Բաց հասարակության ինստիտուտի հիմնադրամ - FOSI 24449
«Քայլ առ քայլ» միջազգային ընկերակցություն - ISSA 445
Բաց հասարակության ինստիտուտի հիմնադրամ - FOSI 35434
Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի հայկական մասնաճյուղ - OSI AF Armenia 11209
ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամ - UNICEF 3244
Ընդամենը մուտքեր 74782

Հիմնադրամը 2003թ. մնացորդ և 2004թ. ստացված գումարներով իրականացրել է «Քայլ առ քայլ», «Քննադատական մտածողության զարգացումը կարդալու և գրելու միջոցով» (ՔՄԶԿԳՄ), «ՎՄՉ Վերապատրաստման մոդուլ» և «Օգնել ծնողներին նախապատրաստելու երեխաներին դպրոցին» ծրագրերը:

«Քայլ առ քայլ» վաղ մանկական կրթության ծրագիր

«Քայլ առ քայլ» կրթական ծրագրին աջակցում է Հայաստանի նախադպրոցական և տարրական կրթության ոլորտում «Քայլ առ քայլ» կրթական բարեփոխումներին մեթոդական օժանդակության միջոցով: 2004թ. աշխատանքները տարվել են ծավալված կրթական բարեփոխումներին մեթոդական օժանդակության միջոցով: 2004թ. աշխատանքները տարվել են համայնքային նախադպրոցական հաստատությունների, դպրոցների, բուհերի և կրթական բարեփոխումների կենտրոնի հետ, հենվելով ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության կողմից հաստատված մեթոդական ուսումնական ծրագրերի վրա:

«Քայլ առ քայլ» ծրագրի նպատակն է աջակցել երեխաների համակողմանի զարգացմանը, բարելավելով ծանկապարտեզ և դպրոց հաճախող յուրաքանչյուր երեխայի անհատական ուսումնական և դաստիարակչական պահանջները, ինչը ապագայում կնպաստի նրանց ակտիվ մասնակցությանը բաց, ժողովրդավարական հասարակության մեջ տեղի ունեցող գործընթացներին: Ծրագիրը մեծ տեղ է հատկացնում ընտանիքների մասնակցությանը երեխաների ուսուցման պրոցեսին:

Ծրագիրն իրագործվում է երկրի ամբողջ տարածքում, սակայն հատուկ ուշադրություն է դարձվում ծրագրի իրականացմանը հասկապես հեռավոր մարզերում և կարևորվում է աջակցությունը հասարակության առավել անապահով խավերին:

«Քայլ առ քայլ» ծրագիրը գործում է երկրի տարբեր մարզերի շուրջ 250 մանկապարտեզներում և 200 դպրոցներում, ծառայություններ մատուցելով մոտ 1320 մանկավարժների և 39000 երեխաների: Հանրապետության 4 մարզերում գործում են «Քայլ առ քայլի» 11 վերապատրաստման կենտրոններ:

Ծրագրի շրջանակներում ուսումնական հաստատություններին տրվել է գույք, ուսումնախաղային նյութեր և գրականություն: Ծրագրի մասնակից մանկավարժներին հատկացվում է համապատասխան մեթոդական գրականություն և շարունակական մասնագիտական խորհրդատվություն ծրագրի անձնակազմի կողմից:

«Քայլ առ քայլ» ծրագիրը ընդգրկված է ՀՀ Կրթության զարգացման 2001-2005թ.թ. պետական ծրագրում:

Ստացված են «Քայլ առ քայլ» ծրագրի և ծրագրով աշխատող ուսուցիչների գնահատման չափորոշիչները «Քայլ առ քայլ» միջազգային ընկերակցության կողմից: Չափորոշիչների ներդրման նպատակով տարվում են աշխատանքներ ծրագրի շրջանակներում ստեղծելու մենթորային համակարգ, որի օգնությամբ հնուտ և փորձառու ուսուցիչները մասնագիտական օժանդակություն ցույց կտան իրենց ավելի փորձառու գործընկերներին և կօժանդակեն նրանց հետագա վկայագրմանը որպես «Քայլ առ քայլ» ծրագրի ուսուցիչներ:

«Քննադատական Մտածողության զարգացումը կարդալու և գրելու միջոցով» /ՔՄԶԿԳՄ/ ծրագիրը

ՔՄԶԿԳՄ ծրագիրը Հայաստանում սկսվել է 1999թ. և աշխատում է ուսուցիչների, դասախոսների և վերապատրաստման գծով մասնագետների հետ: Այն ներկայացնում է դասավանդման փոխգործուն մեթոդներ և օգնում է դրանք տեղայնացնել ու համապատասխանեցնել մեր կրթական համատեքստին:

Ծրագրում այսօր աշխատում են 24 վերապատրաստողներ և երեք վկայագրողներ: Ծրագրի մեկնարկից ի վեր մի քանի գային կամավորների և տեղացի վերապատրաստողների անցկացրած վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցել են շուրջ 800 ուսուցիչներ, բուհերի դասախոսներ և ԿԲԿ-ի ուսուցիչ վերապատրաստողներ:

2001թ. համաձայնագիր է կնքվել «Քայլ առ քայլ» ԲՀ-ի և ԿԲԿ-ի միջև՝ ՔՄԶԿԳՄ ծրագրի շրջանակներում երկարաժամկետ համագործակցության վերաբերյալ:

Համաձայնագիրը ամրագրում է ԿԲԿ-ի հետ դասընթացային հարաբերությունների հաստատումը ուսուցիչների վերապատրաստման ոլորտում:

2004թ. ծրագրին ավարտեց աշխատանքները՝ կապված 2003թ. իրականցված ՔՄԶԿԳՄ ամառային դպրոցի հետ, որի նպատակն էր նպաստել ՔՄԶԿԳՄ մեթոդների կիրառմանը բուհերում և քոլեջներում, օգնել դասախոսական կազմին փոփոխություններ կատարելու բուհական գործող ծրագրերում, ավելի ստեղծագործաբար աշխատելու և բարելավելու իրենց լսարանների կարիքները՝ ելնելով հասարակության պահանջներից և ուսանողների հետաքրքրություններից: Հանրապետության բուհերի, քոլեջների տարբեր մասնագետների մասնակցությամբ հրավիրվեց ընտրանմուշ, որտեղ քննարկվեցին ամառային դպրոցի արդյունքները և մասնակիցների հետագա անելիքները: Ծրագրի արդյունքում տպագրվեց ակտիվ ուսուցման դասընթացների մի ժողովածու՝ նպատակաուղղված առարկայական տարբեր ոլորտներում դասավանդման մեթոդների բարելավմանը:

«ՎՄՉ Վերապատրաստման մոդուլ»

2004թ.-ին «Քայլ առ քայլ» բարեգործական հիմնադրամը ֆինանսական աջակցություն ստացավ ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամից, որը միտված էր վաղ մանկական կրթության, խնամքի և զարգացման ոլորտում ինտեգրված մոտեցման ներդրմանը և ընդլայնմանը: Այդ ծրագրի շրջանակներում «Քայլ առ քայլը» մշակեց 2 ձեռնարկ՝ ուղղված ծրագրի վերապատրաստողների վարպետապատրաստմանը և ծնողների հետ աշխատանքների կազմակերպմանը: Մշակված նյութերը կնպաստեն վերապատրաստողների հմտությունների ու կարողությունների զարգացմանը, ծնողների հետ նրանց աշխատանքների արդյունավետ պլանավորմանն ու իրականացմանը, ինչպես նաև ծրագրի ընդլայնմանը հանրապետության տարբեր մարզերում:

«Օգնել ծնողներին նախապատրաստելու երեխաներին դպրոցին»

«Քայլ առ քայլ» ծրագրի շրջանակներում աշխատանքներ են տարվում նաև այն ընտանիքների հետ, որոնց երեխաները մանկապարտեզ չեն հաճախում: Այդ նախաձեռնությունը նպաստում է բարձրորակ այլընտրանքային միջոցառումների մշակմանը՝ բավարարելու մանկապարտեզ չհաճախող երեխաների և նրանց ընտանիքների կարիքները, օգնելու բարձրորակ կրթական ծառայություններ տրամադրել անապահով կամ աղքատության եզրին գտնվող ընտանիքների երեխաներին, որոնք չեն այցելում մանկապարտեզ, հնարավորություն տալով, որպեսզի այդ երեխաները հնարավորին չափ բարեհաջող սկսեն կյանքի իրենց առաջին քայլերը, օգտվեն որակյալ նախադպրոցական կրթության հնարավորություններից և նախապատրաստվեն դպրոցին: 2004թ. ծրագիրն իր 11 վերապատրաստման կենտրոնների միջոցով Հայաստանի 5 մարզերում օգնել է 550 անապահով ընտանիքների, որպեսզի նրանք ձեռք բերեն գիտելիքներ, հմտություններ և փորձ՝ տնային պայմաններում իրենց երեխաների կրթական կարիքները բավարարելու համար:

Բացի ստացված դրամաշնորհներից, 2004թ. հունիս - հուլիս ամիսներին անհատույց ստացվել են 12096.4 հազ.դրամ արժեքով նախահաշվական կրթության և անգլերեն գրքեր և 678.0 հազ. դրամ արժեքով հակագազեր:

2004թ. ընթացքում հաստատված ծրագրերի շրջանակներում կատարվել են 100886 հազ.դրամ ծախսեր:

2004թ. ընթացքում կատարված 100886 հազ.դրամ ծախսերի ընդհանուր գումարի մեջ վարչակառավարչական ծախսերը կազմում են 20535հազ.դրամ:

Կազմակերպության անվանումը «Քայլ առ քայլ» Բարեգործական Հիմնադրամ ծածկագիրը

Փաստացի գործունեության հիմնական երկու տեսակները Բարեգործություն Ուսուցում, տեղեկատվություն

Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը 1063
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը 0064024
Չափի միավոր հազ.դրամ
Գտնվելու վայրը ՀՀ, Ք. Երևան, Գյուլբենկյան փող. 31/20 հեռախոսը 22-69-96
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը ՀՀ, Ք. Երևան, Գյուլբենկյան փող. 31/20 հեռախոսը 22-04-42

ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ
առ 31.12.2004

ԱԿՏԻՎ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
1	2	3	4
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	6,055	10,865
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	020		
Ոչ նյութական ակտիվներ	030	65	146
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ	040		
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	6,120	11,011
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	140	4,442	12,440
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	170	7	30
Այլ դեբիտորական պարտքեր	180	390	298
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	200	24,537	1,607
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	29,376	14,375
ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ	**230**	**35,496**	**25,386**

ՊԱՍՍԻՎ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
1	2	3	4
III. Սեփական կապիտալ			
Վերագնահատումից և վերաչափումից տարբերությունն	260		4,323
Կուտակված շահույթ	270		36
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300		4,359
IV. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	330	6,120	6,688
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	360	5,897	6,688
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ բանկային վարկեր	370		
Կարճաժամկետ փոխառություններ	380		
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	390	160	
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	400		
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410	23	49
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	460	29,416	14,290
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	29,599	14,339
ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ	500	35,496	25,386

Ղեկավար Ծառուկյան Ռուզաննա
անուն, ազգանուն

Գլխավոր հաշվապահ Թադևոսյան Մկրտիչ
անուն, ազգանուն

Հաստատված է ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության «__» ______ 200_ թ. թիվ ___ հրամանով տարեկան (ամբողջական փաթեթով միջանկյալ) հաշվետվության ներկայացման համար
Տարածվում է ՀՀ կառավարության 26.11.1998թ. N 740 որոշմամբ սահմանված կազմակերպությունների վրա
Ձև N 2

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
01.01.2004 - 31.12.2004
(հաշվետու տարին (ժամանակաշրջանը))

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան՝ աճողական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան՝ աճողական)	Նախորդ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան
1	2	3	4	5	6
Արտադր., ապր., աշխատ., ծառ. իրացումից հասույթ	010	57	203		
Իրացված արտադր., ապր., աշխատ.,	020	(57)	(157)		
ծառ. ինքնարժեք	030		46		
Վարչական ծախսեր	050	(28,132)	(20,535)		
Արտադր., ապր., աշխատ., ծառ. իրացումից շահույթ (վնաս)	060	(28,132)	(20489)		
Գործառնական այլ եկամուտներ, այդ թվում	070	157,265	100729		
Եկամուտ ճանաչված շնորհներ	071	134,213	82870		
Եկամուտ ճանաչված շնորհներ գույքի տեսքով	072	23,052	17,859		
Գործառնական այլ ծախսեր, այդ թվում	080	(129,133)	(80,194)		
Ծրագրային և այլ ծախսեր	081	(106,081)	(76,994)		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների մաշվածություն	082	(23,052)	(3,200)		
Զուտ շահույթ(վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160		46		
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	170		(9)		
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180		37		

*Սույն հոդվածների լրացումը պարտադիր է այն բաժնետիրական ընկերությունների կողմից, որոնց սովորական բաժնետոմսերը կամ պոտենցիալ սովորական
բաժնետոմսերը հրապարակայնորեն վաճառվում են, կամ որոնք գտնվում են արժեթղթերի բաց (կանոնակարգվող) շուկայում սովորական բաժնետոմսեր կամ
պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր թողարկելու գործընթացում: Սույն հոդվածների գումարը ցույց է տրվում դրամներով (ոչ թե հազար դրամներով):

Ղեկավար Ծառուկյան Ռուզաննա
անուն, ազգանուն

Գլխավոր հաշվապահ Թադևոսյան Մկրտիչ
անուն, ազգանուն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Մեր կարծիքով «Քայլ առ քայլ» բարեգործական հիմնադրամի հաշվետվությունները տալիս են հիմնադրամի 31.12.04թ. դրությամբ ֆինանսական վիճակի, 2004թ. ֆինանսական արդյունքների և դրամական հոսքերի մասին ճշմարիտ և իրական պատկերը բոլոր էական առումներով՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Հաշվապահական Հաշվառման Ստանդարտների:

«ՍՕՍ-ԱՈՒԴԻՏ» ՍՊԸ

ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի նիստում

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը մարտի 29-ի նիստում որոշեց հաստատել ՀՀ ԿԲ 2004 թ. տարեկան հաշվետվությունը, «Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը տրամադրված միջոցների հաշվապահական հաշվառման կարգը», փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարել «Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 2-ում, «Բանկերի հաշվետվությունները, դրանց ներկայացումը եւ հրապարակումը» կանոնակարգ 3-ում, «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հաշվապահական հաշվառման հաշիվների պլանում», «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հաշվապահական հաշվառման վարման կանոնները» ձեռնարկում:

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը համաձայնություն տվեց «Հայէկոնոմբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության «Թիվ 9» մասնաճյուղի գործունեության վայրի փոփոխությանը (ք. Երեւան, Ա. Արմենակյան 127 հասցեում): Խորհրդի որոշմամբ «Արաքս» ՓԲԸ-ին, Անահիտ Ավագյանին, Լեւոն Վարդանյանին, Խաչատուր Դաժդամյանին, անհատ ձեռնարկատեր Աշոտ Նալբանդյանին, Յուլիկ Բաղդասարյանին, Ռաֆայել Ոսկանյանին, Սամսոն Ավոյանին տրամադրվել են արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու լիցենզիաներ: Ուժը կորցրած են ճանաչվել արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու թիվ 483 եւ թիվ 426 լիցենզիաները:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ARMENTEL

Հայտարարություն

«Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ-ն տեղեկացնում է, որ Կենտրոն-Կոմիտաս միացնող մալուխի վերանորոգման աշխատանքների հետ կապված, ապրիլի 1-ի ժամը 12:00-ից մինչեւ ապրիլի 3-ի ժամը 24:00-ը տվյալ մալուխից սնուցվող բաժանորդների եւ հիմնարկ-ձեռնարկությունների հեռախոսակապը կանջատվի:

ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն ծանուցվում է Երեւան քաղաքում գործող «Կինեպիկ» ՍՊԸ «Օլիմպիական հերթափոխի քոլեջի մանկապատանեկան դպրոցին» ոռոգման նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 5.0 լ/վրկ ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. ապրիլի 11-ին, ժամը 16:00-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 30. 03. 2005 Գինը՝ 100 դրամ